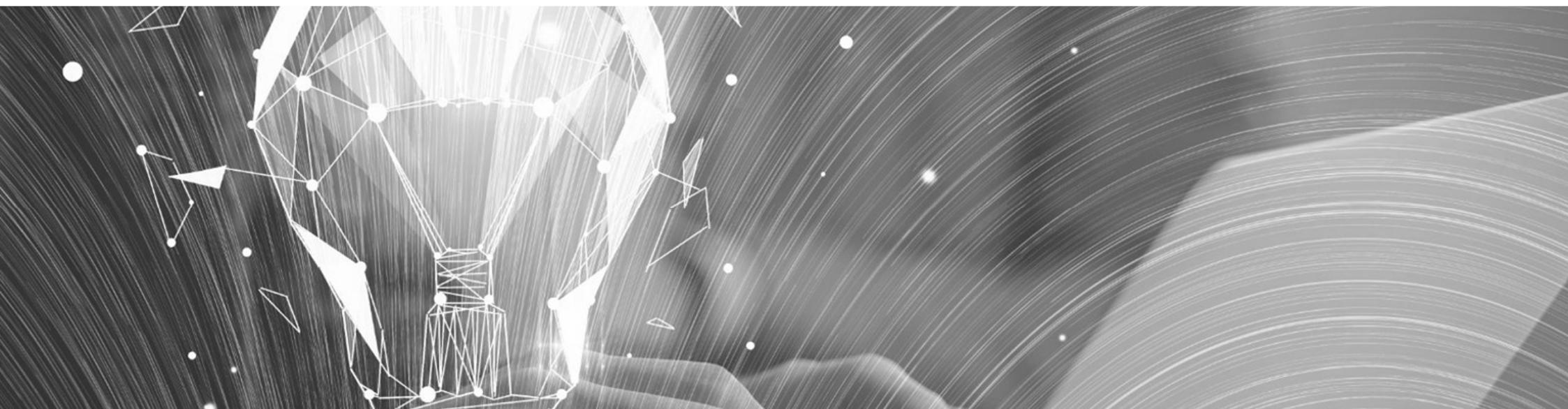
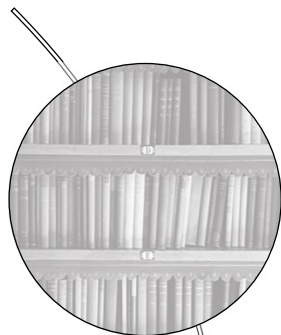

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – II kwartał roku 2023

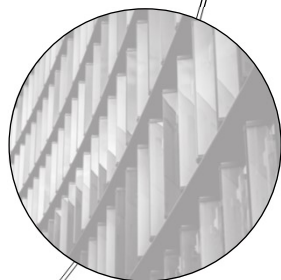
20
PR

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – art. 258 ust. 1 pkt 5

Strategia Polskiej Komisji Akredytacyjnej na lata 2021-2025

**Podstawa
prowadzenia
działalności
analitycznej**

II kwartał 2023 roku

170

wizytacji zespołów oceniających
w ramach procedury oceny
programowej

8

posiedzeń Prezydium Polskiej Komisji
Akredytacyjnej

153

uchwał w sprawie ocen programowych

140

uchwał w sprawie wniosków
o pozwolenie na utworzenie studiów

30

uchwał w sprawie wniosków o ponowne
rozpatrzenie sprawy (w tym 10
dotyczące ocen programowych)

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH W II KWARTALE 2023

INFORMACJE WSTĘPNE O PROCESIE OCENY

WYNIKI EWALUACJI PRAC PKA PRZEZ
PRZEDSTAWICIELI UCZELNI

WYNIKI ANKIET PRZEDSTAWICIELI ZESPOŁÓW
OCENIAJĄCYCH

DOBRE PRAKTYKI, REKOMENDACJE
I ZALECENIA ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

POTRZEBY SZKOLENIOWE

REFLEKSJE DOTYCZĄCE PROCEDURY

Przedstawione wyniki badań dotyczą ankiet, które respondenci wypełnili w II kwartale 2023 roku.

Przedstawiciele zespołów oceniających wypełniają ankietę w ciągu 24 godzin od zakończenia wizytacji na określonym kierunku.
Sekretarze zespołów oceniających przesyłają ankietę po zakończeniu prac nad raportem z wizytacji, co zgodnie z procedurą powinno nastąpić w ciągu ok. 6 tygodni od zakończenia wizytacji.
Przedstawiciele uczelni wypełniają ankietę w ciągu ok. miesiąca od otrzymania uchwały Prezydium PKA.

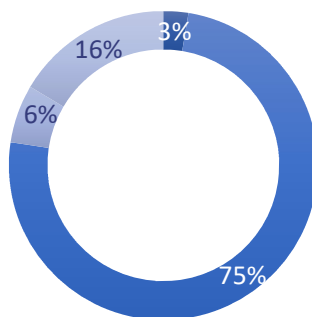
Główne cele badania to: 1) pozyskiwanie obiektywnych danych dotyczących skuteczności i efektywności działań służących realizacji misji PKA; 2) analiza możliwości i pożądaných kierunków doskonalenia metod działania PKA w oparciu o udokumentowane wyniki badań; 3) identyfikacja dobrych praktyk w zapewnieniu jakości kształcenia; 4) identyfikacja kluczowych trendów i znaczących innowacji w kształceniu, zapewnianiu jakości kształcenia i akredytacji; 5) publikacja wyników działalności analitycznej oraz projektowej PKA.

116 wypełnionych ankiet przez przedstawicieli uczelni prowadzących oceniane kierunki

8 ankiet w ramach dziedziny nauk humanistycznych	31 ankiet w ramach dziedziny nauk inżyniersko-technicznych	18 ankiet w ramach dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu	4 ankiety w ramach dziedziny nauk rolniczych	17 ankiet w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie; nauki o komunikacji społecznej i mediach; nauki o polityce i administracji nauki prawne; nauki socjologiczne; pedagogika; prawo kanoniczne; psychologia; stosunki międzynarodowe	8 ankiet w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse; geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; nauki o zarządzaniu i jakości	19 ankiet w ramach dziedziny nauk przyrodniczych i ścisłych	0 ankiet w ramach dziedziny nauk o rodzinie	2 ankiety w ramach dziedziny nauk teologicznych	8 ankiet w ramach dziedziny sztuki	0 ankiet w ramach dziedziny nauk weterynaryjnych
--	--	---	--	---	---	---	---	---	------------------------------------	--

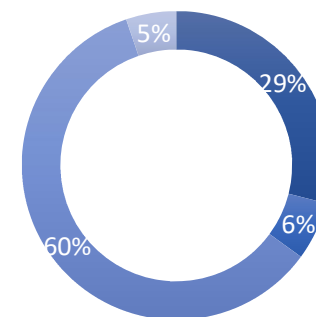
W ramach kwestionariusza ankiety respondenci wskazywali dziedzinę nauki lub sztuki, do której w ramach dyscyplin przypisane jest ponad 50% punktów ECTS ocenianego kierunku.

Rodzaj uczelni

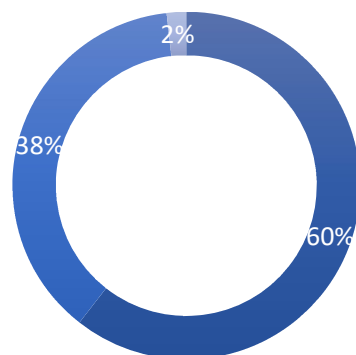
- Uczelnia niepubliczna akademicka
- Uczelnia publiczna akademicka
- Uczelnia publiczna zawodowa
- Uczelnia niepubliczna zawodowa

Poziom studiów

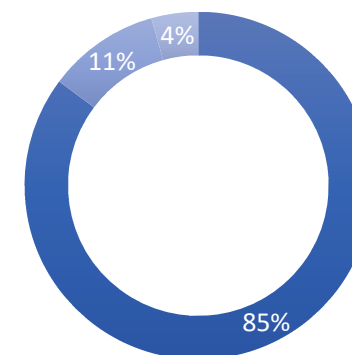
- Studia pierwszego stopnia
- Studia drugiego stopnia
- Studia pierwszego i drugiego stopnia
- Studia jednolite magisterskie

Profil studiów

- Profil ogólnoakademicki
- Profil praktyczny
- Oba profile

Uzyskana ocena

- Pozytywna
- Pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat
- Negatywna

Pierwszy blok pytań – informacje dotyczące wizytowanego kierunku.

Drugi blok pytań – źródła informacji na temat oceny programowej oraz przygotowania raportu samooceny.

Trzeci blok pytań – opinie na temat wizytacji oraz pracy zespołu oceniającego.

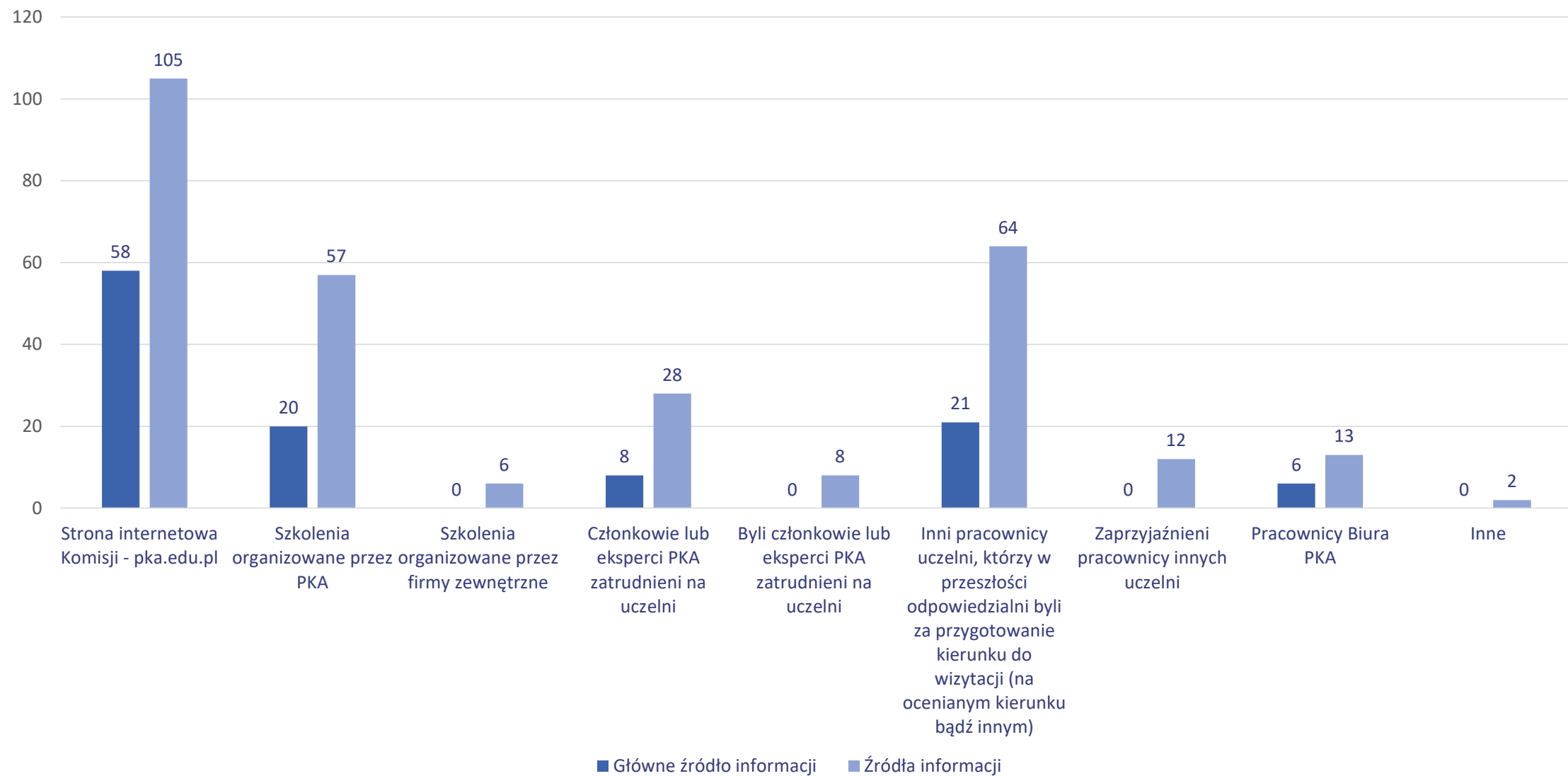
Czwarty blok pytań – raport z wizytacji.

Piąty blok pytań – opinie na temat działalności PKA w świetle otrzymanej oceny.

Zródła informacji o procesie oceny programowej

Propozycje rozwinięcia i dodania treści na stronie www.pka.edu.pl

- Brak informacji o dobrych praktykach, które mogłyby służyć podnoszeniu jakości kształcenia.
- Prosty przewodnik z uwzględnieniem minimalnych wymagań dla poszczególnych kryteriów dedykowany Przewodniczącym Rad Programowych poszczególnego kierunku wraz z jasnymi wytycznymi weryfikowanymi przez audytorów podczas trwania kontroli z ewentualnymi interpretacjami, konkluzjami ze zrealizowanych kontroli - wskazówki dotyczące obowiązującego minimum, ponieważ jest zbyt wiele nadinterpretacji i subiektywizmu objawiającego się własnymi doświadczeniami audytorów, a nie opieranych na konkluzjach dla poszczególnych dyscyplin, brak wyjaśnienia dlaczego PKA uznaje 45 minut za godzinę praktyki, podczas gdy prawo pracy uwzględnia 60 minut za roboczogodzinę - tu warto jasno przyjąć pewien standard, brak standardu dla wymagań stawianych przez pełnomocnikami ds. praktyk zawodowych, brak jasnych odwołań do wytycznych prawnych podczas interpretacji stanu z natury i wiele innych mankamentów wynikających z subiektywizmu członków komisji podczas kontroli i znamion dyskryminacji z racji wieku młodych pracowników uczelni.
- Brak przejrzystego harmonogramu przebiegu wizytacji
- Pomimo, że kryteria są jasne, to postawa niektórych członków PKA wizytujących jest dalece uznaniowa - zamknięcie na wyjaśnienia
- Informacje udzielane w trakcie szkolenia są rozbieżne z tym czego oczekuje zespół oceniający
- Pokazanie modelowego samooceny z towarzyszącymi dokumentami, wykaz informacji, które są istotne z raportu perspektywy PKA (np.. że wszystko co robi uczelnia, w tym także niesformalizowane działania, jak coaching i mentoring pracowników czy informacje pozyskiwane od interesariuszy zewnętrznych muszą mieć papierowe podkłady)
- Nie jest określony status obserwatora i jego kompetencje w trakcie wizytacji

Jakość informacji przekazanych przez Biuro PKA, dotyczących procesu oceny programowej przeprowadzonej na Państwa kierunku

Średnia: 8,31
Odchylenie standardowe: 1,77
Mediana: 9

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bardzo przydatne

Jakość informacji zamieszczonych na stronie pka.edu.pl, dotyczących przygotowania kierunku do oceny programowej

Średnia: 8,47
Odchylenie standardowe: 2
Mediana: 9

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bardzo przydatne

Ocena czasu na przygotowanie raportu samooceny

17

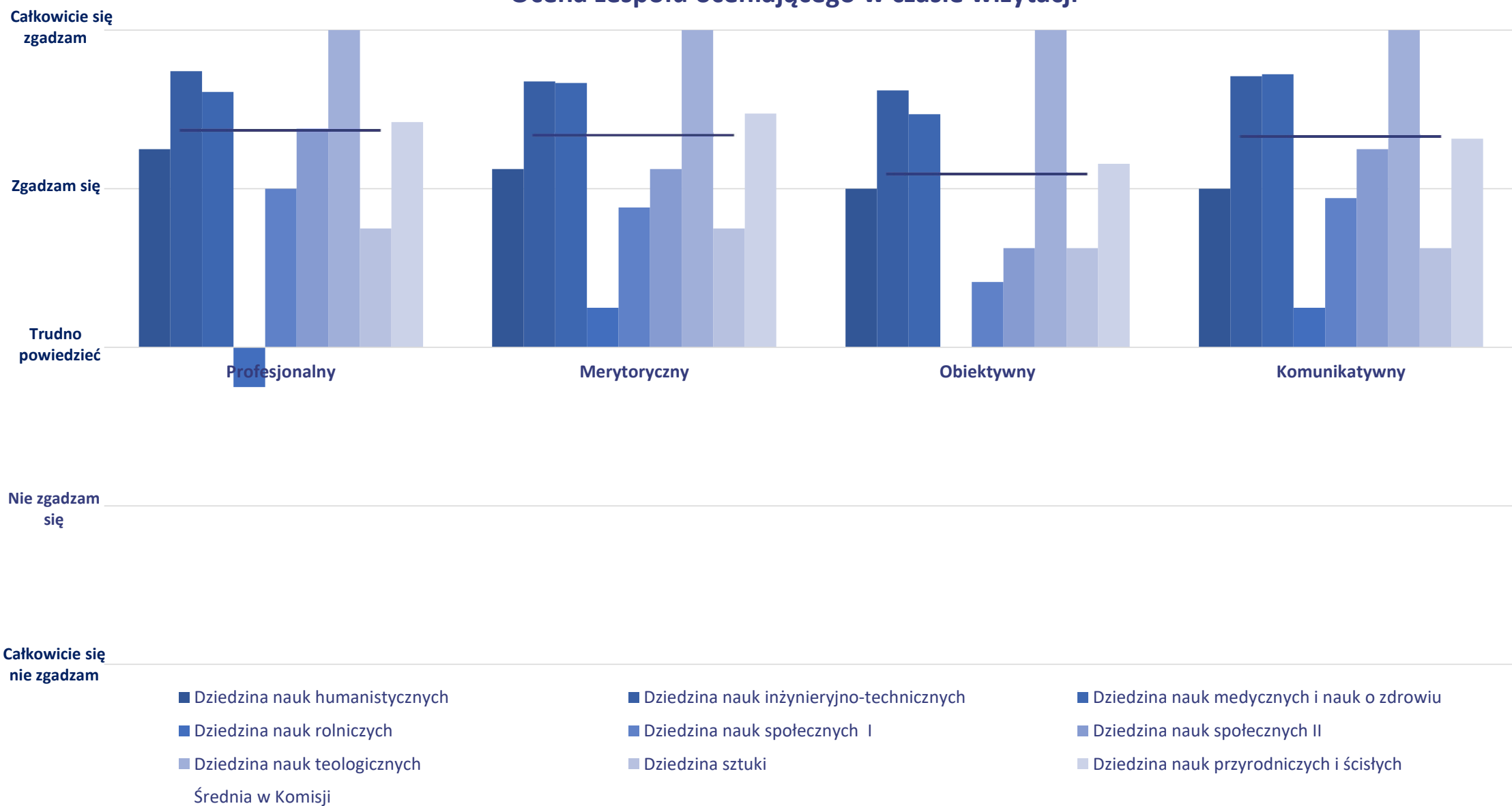
24

74

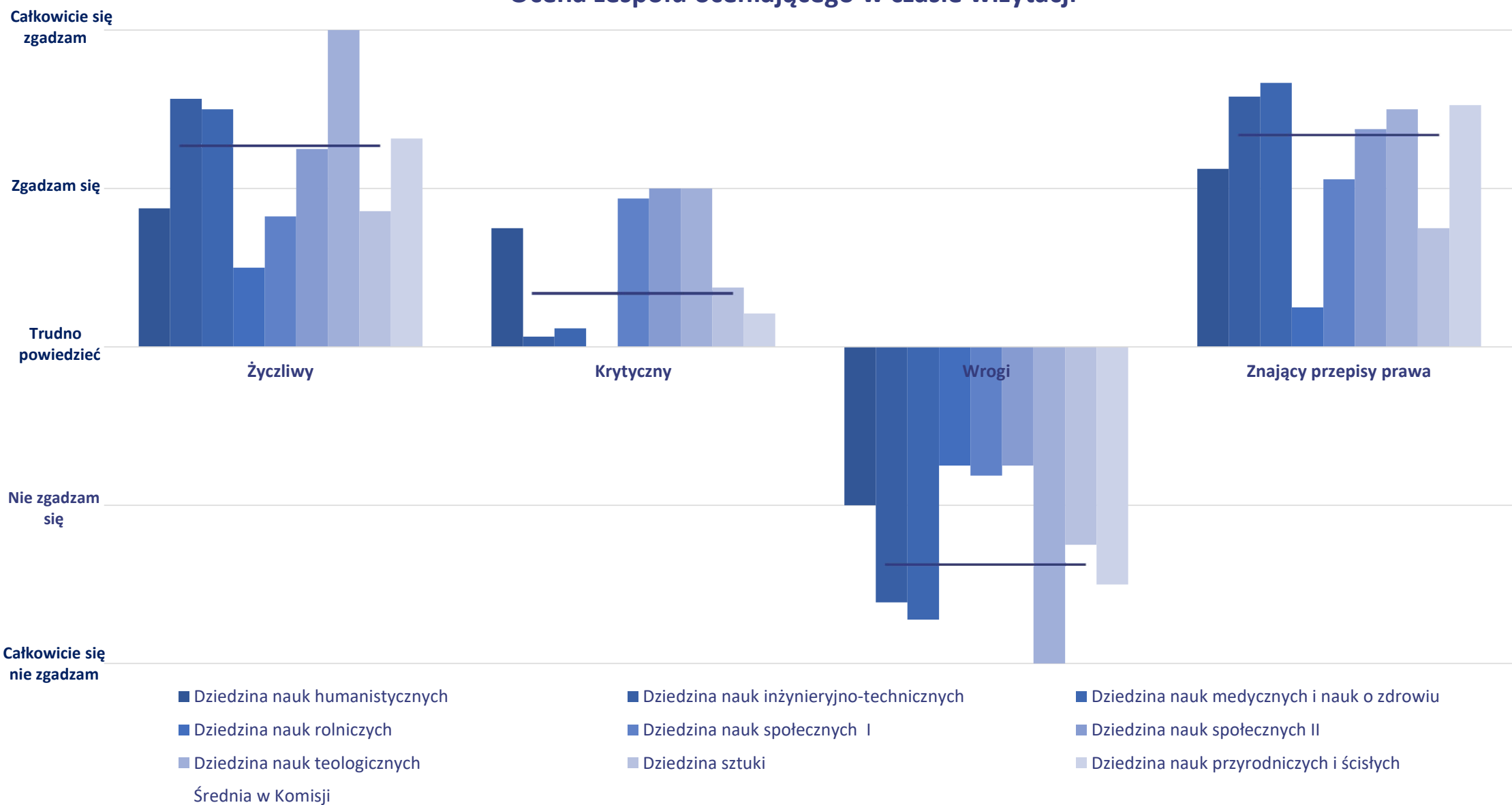
■ Nie, czas na przygotowanie raportu samooceny był za krótki

■ Czas na przygotowanie raportu samooceny jest optymalny, ale obiektywnie uzasadnione okoliczności uniemożliwiły jego przygotowanie w wyznaczonym terminie

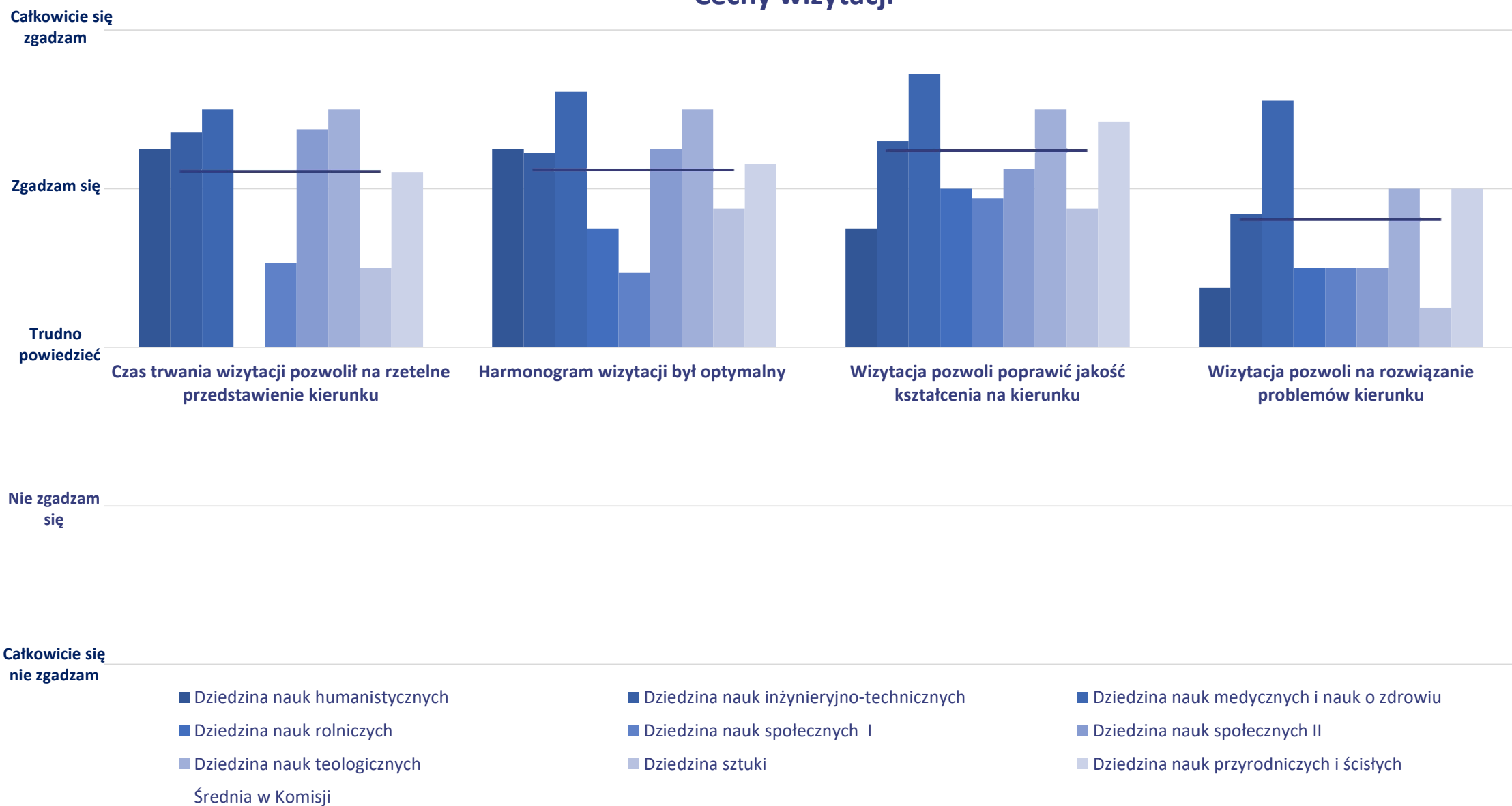
Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

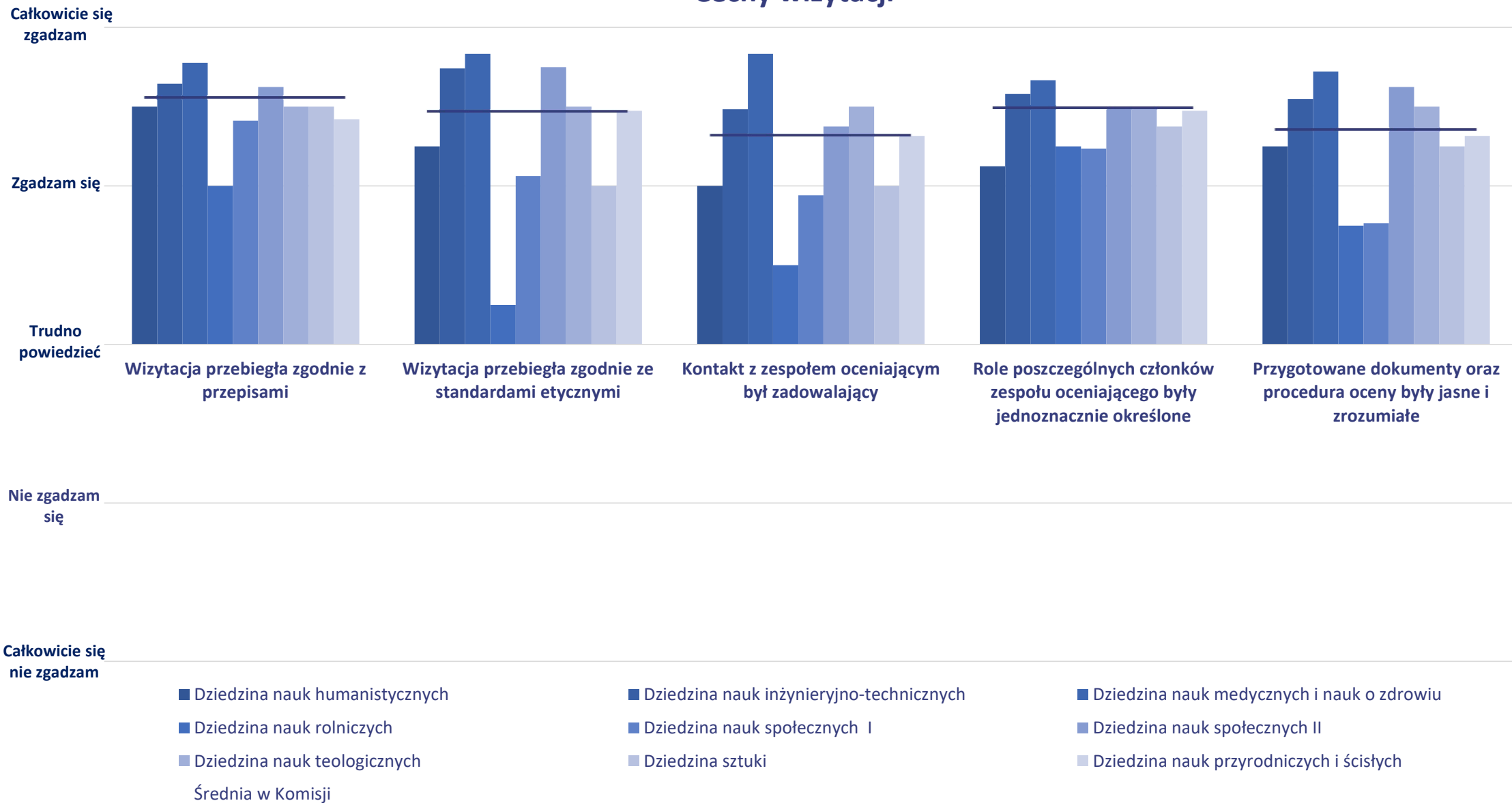
Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

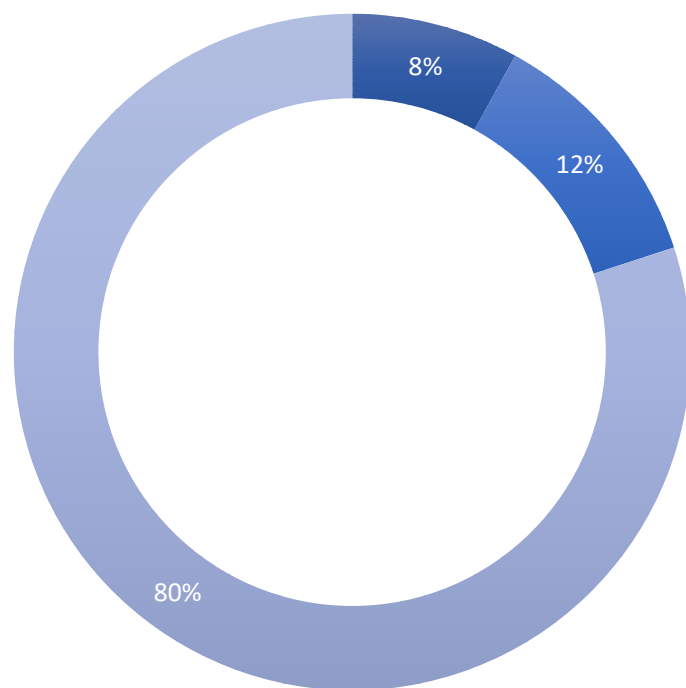
Cechy wizytacji

Cechy wizytacji

Czy po otrzymaniu raportu z wizytacji zmienili Państwo zdanie o zespole oceniającym PKA?

- Tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym
- Tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym
- Nie, nasza opinia nie zmieniła się

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym”:

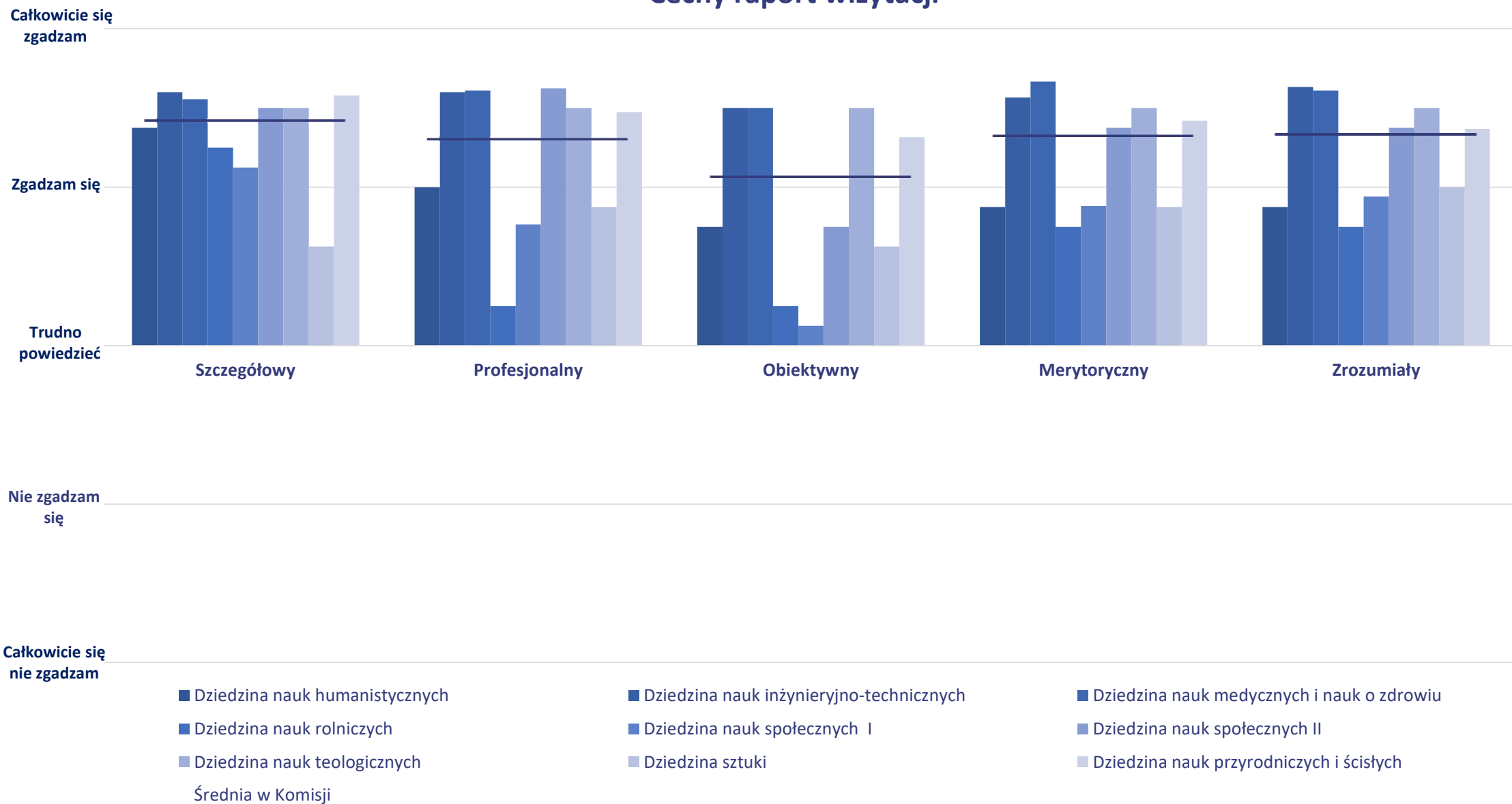
- 1) Olbrzymia fachowość, rzetelność, zrozumienie specyfiki poszczególnych organizacji, nastawienie na ewaluację, a nie krytykę.
- 2) Zespół oceniający był w pełni profesjonalny
- 3) Zespół oceniający stworzył szansę na modyfikację drobnych niedociągnięć w programie studiów.
- 4) Można się było czegoś nauczyć.
- 5) Uwagi zespołu oceniającego były bardzo trafne i merytoryczne, przekazane bardzo życzliwie. Wszystkie zalecenia są w trakcie wdrażania.

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym”:

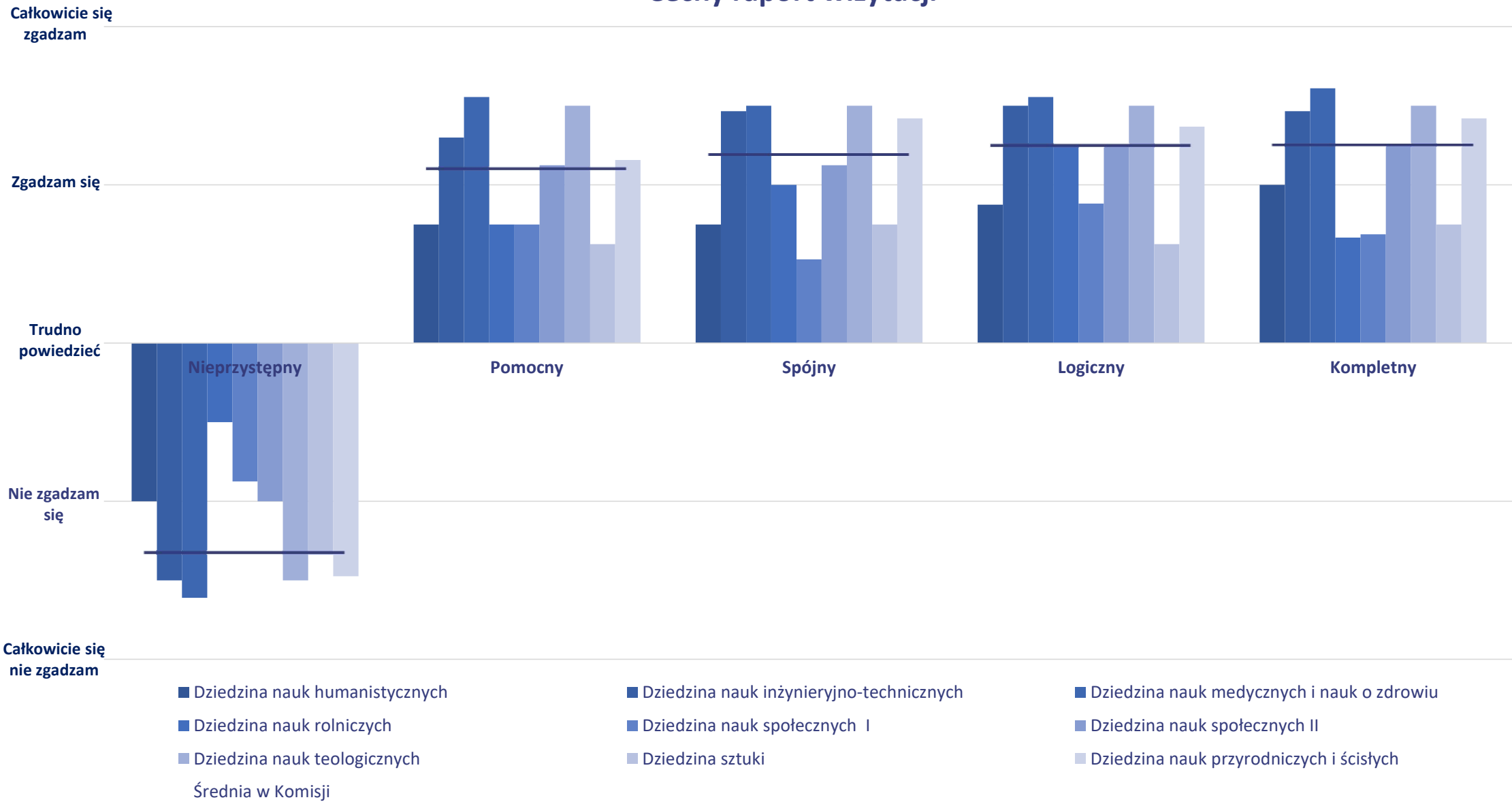
- Po pełnych entuzjazmu i akceptacji wypowiedziach w trakcie wizytacji zaskoczyła nas bardzo znikoma ilość dobrych praktyk w raporcie.
- Niektóre zarzuty dotyczące funkcjonowania kierunku stanowiły w rzeczywistości zarzuty dotyczące funkcjonowania uczelni (czy obowiązujących w niej przepisów). Podczas spotkania poświęconego zapleczu naukowemu i dydaktycznemu przedstawiliśmy film (nakręcony na potrzeby wizytacji) - podczas jego prezentacji osoba prowadząca to spotkanie na chwilę odeszła od kamery (kamera nie została wyłączona). Jeden z członków pytał o studia niestacjonarne, których nasz kierunek nie prowadzi.
- Tendencyjne wypowiedź przewodniczącego Komisji z natychmiastowym podaniem oceny bez opinii Prezydium PKA. Przewodniczący nie rozumiejący specyfiki studiów praktycznych, ani nie znający specyfiki filologii.
- Wyznaczenie na przewodniczącą uczoney z innej dziedziny sztucznie zaliczonej do nauk o mediach nie jest najlepszą praktyką. Podważenie realizacji postulatów proponowanych przez poprzednią kontrolę PKA zakrawa na absurd. Postulowanie powołania " rady programowej" - tak samo (był już kiedyś taki kraj rad - i wiadomo jak skończył).
- Zaczniemy od informacji o wizytacji - przysłana na początku sierpnia, gdzie wszyscy nauczyciele akademicy są na urloпах lub wyjazdach badawczych. Skorzystaliśmy z wydłużenia terminu, ale i tak cztery tygodnie przygotowania raportu dotyczyły sierpnia. Można było odnieść wrażenie, że zespół przyjechał z tezą - pokazać, że nie spełniamy standardów. Najbardziej zaskakujące jest to, że kierunek oceniany zdobył dwukrotnie lidera jakości kształcenia w ramach konkursu "Studia z Przyszłością" i laur "Lidera innowacji". Rodzi się zatem pytanie, czy nie powinno się zawiesić konkursu "Studia z Przyszłością" skoro w odniesieniu do tego samego programu są takie rozbieżności. Co do efektów uczenia się - wyjaśnienia zespołu ze strony kierunku nie były brane pod uwagę. Ostatnie spotkanie z Komisją pod przewodnictwem sekretarza PKA przypominało raczej łajanie niż jakąś merytoryczną dyskusję. Prezentacja pierwszych wniosków była nacechowana emocjonalnie, z nastawieniem z góry na przygotowanie do obniżonej oceny. Co do składu zespołu oceniającego zastrzeżenie do przewodniczącej Zespołu (sekretarz PKA) - z jednej strony oceniamy życzliwość i kulturę osobistą nauczyciela akademickiego w odniesieniu do studentów, z drugiej zaś strony traktuje się niepoważnie nauczyciela akademickiego. Na spotkaniu ze studentami i z pracownikami naukowymi, kiedy mówili o pozytywach podsumowywano zdaniem "no, chyba nie wszystko jest takie idealne". Przepraszam, ale to jest badanie stanu faktycznego, czy sugerowanie odpowiedzi? Osoba reprezentująca pracodawców, poza organizowaniem szkoleń (co najprościej) nie ma większych osiągnięć w dziedzinie biznesu. Zupełnie nie brano pod uwagę przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy - nasi studenci realizowali dwa duże programy NCBiR "Absolwent z kompetencjami" i "praktyki z sukcesem". Większość studentów znajduje dobre miejsca pracy, właśnie po praktykach odbywanych w bardzo dobrych instytucjach. To w ramach i z inicjatywy naszego instytutu i kierunku opracowano zasady etyczne PR obowiązujące w Polsce (kierował zespołem [redacted]). To w ramach ścisłej współpracy z [redacted] nasi studenci uzyskiwali wiodące kompetencje na rynku pracy - wspomniany [redacted] był prezesem Stowarzyszenia pracodawców zajmujących się PR. Podważano także wprost kompetencje osoby będącej pełnomocnikiem praktyk, która w dużej firmie dziennikarskiej rekrutuje pracowników, więc świetnie zna realia tego rynku. Stwierdzono, jak taka osoba może zweryfikować firmę do której posyła studenta. Otóż w branży wiedza na temat firm nie sprowadza się do tego, że trzeba do niej pojechać, ponieważ jest wystarczająco dużo rankingów firm, które w branży świetnie potrafią odpowiedzieć na to pytanie. Skoro też źle przygotowujemy studenta do wejścia na rynek pracy, to dlaczego ponad połowa studentów jest już na trwałe związana z branżą już podczas studiów. Zupełnie nie doceniono liczby specjalizacji do wyboru. Jesteśmy chyba jedynym instytutem w Polsce, który oferuje studentowi w ramach specjalizacji 10 obszarów. Zarzut komisji był taki, że nie przygotowujemy do wszystkiego (ustny). Każdy kto zna rynek medialny wie, że nie ma dziennikarza, który byłby predysponowany do prasy, telewizji, radia i marketingu na raz. To właśnie na tym polega wybór "specjalizacji" jak sama nazwa wskazuje. Można by przytoczyć jeszcze wiele pomniejszych elementów wizytacji, ale jak wspominałem na początku - jeśli jest się zamkniętym na wyjaśnienia (nie mówię o słuchaniu lecz usłyszeniu argumentów), to wszelka próba wyjaśniania nie ma większego sensu. Kolejnym elementem był zarzut dotyczący tego, że współpraca z otoczeniem biznesowym nie jest regularna. Warto by tylko nadmienić, że wizytacje PKA też nie były według pierwotnego harmonogramu w latach pandemii. To chyba było dla nas wszystkich oczywiste, że czas pandemii miał swoje prawa na wszystkich płaszczyznach i we wszystkich wymiarach.

- Spotkanie podsumowujące nie wskazywało na negatywny przebieg wizytacji, część uwag pozytywnych nie znalazła się w raporcie
- Niektóre opinie wyrażane w toku wizytacji (lub bezpośrednio po) różniły się znacząco od zapisów w raporcie - np. dotyczące kompetencji wizytowanych wykładowców: chwalonych po zajęciach, a krytycznie ocenionych w raporcie.
- Zespół kompletnie nie odniósł się do argumentów zawartych w odpowiedzi przygotowanej przez Uczelnię. Czas przygotowania raportu przez zespół oceniający był nieprzystojnie długi - trwał ponad 3 miesiące
- Brak merytorycznych odniesień w stosunku do niektórych obszarów przedmiotu kontroli
- W raporcie brakowało w niektórych miejscach wskazań konkretnych błędów, niedopatrzeń, były napisane zbyt ogólnikowo. Ponadto znając przygotowany i przesłany materiał odnosiło się wrażenie, że członkowie zespołu nie ze wszystkim się zapoznali. Poza tym w trakcie trwania wizytacji członkowie zespołu prosili o przygotowanie bardzo dużej liczby dokumentów, informacji, bądź przygotowanie odpowiedzi na wiele pytań z dnia na dzień, tylko że pytania były przekazywane w bardzo późnych godzinach wieczornych.
- Oceny w raporcie wskazały, że komuś tak bardzo nie odpowiadają niektóre kwestie realizacji kierunku, że uzyskane oceny są więcej niż krytyczne - odczuwa się, jakby zostały wystawione po złości
- Brakuje standardów oceny poszczególnych kryteriów, zespół ocenia je subiektywnie. Np. na jednym ocenianym kierunku studiów działalność komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia została oceniona bardzo dobrze (wręcz chwalona), a na obecnie ocenianym kierunku oceniono ją jako niedostateczną - ta sama komisja, taka sama działalność, a dwie skrajnie różne oceny. Na zaplanowane hospitacje niektórzy członkowie nie logowali się, co skutkowało koniecznością przygotowania audiowizualnego hospitacji danego przedmiotu w następnym tygodniu. Na jedne zajęcia zalogowali się dopiero na 5 min. przed końcem zajęć.
- Jednostka miała prawo oczekiwać zdecydowanie lepszej oceny końcowej, a pierwsza propozycja oceny była całkowicie nie do przyjęcia

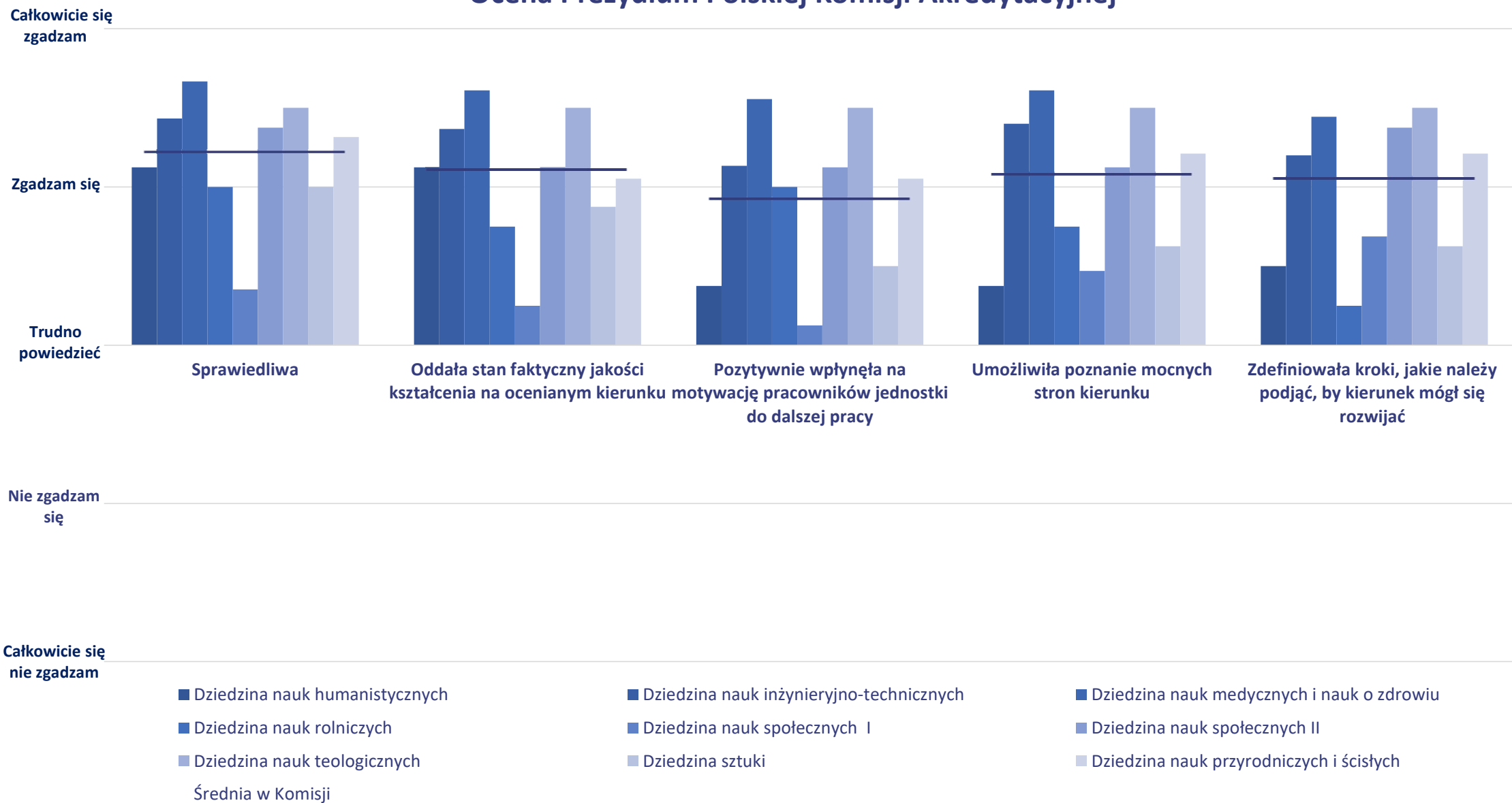
Cechy raport wizytacji

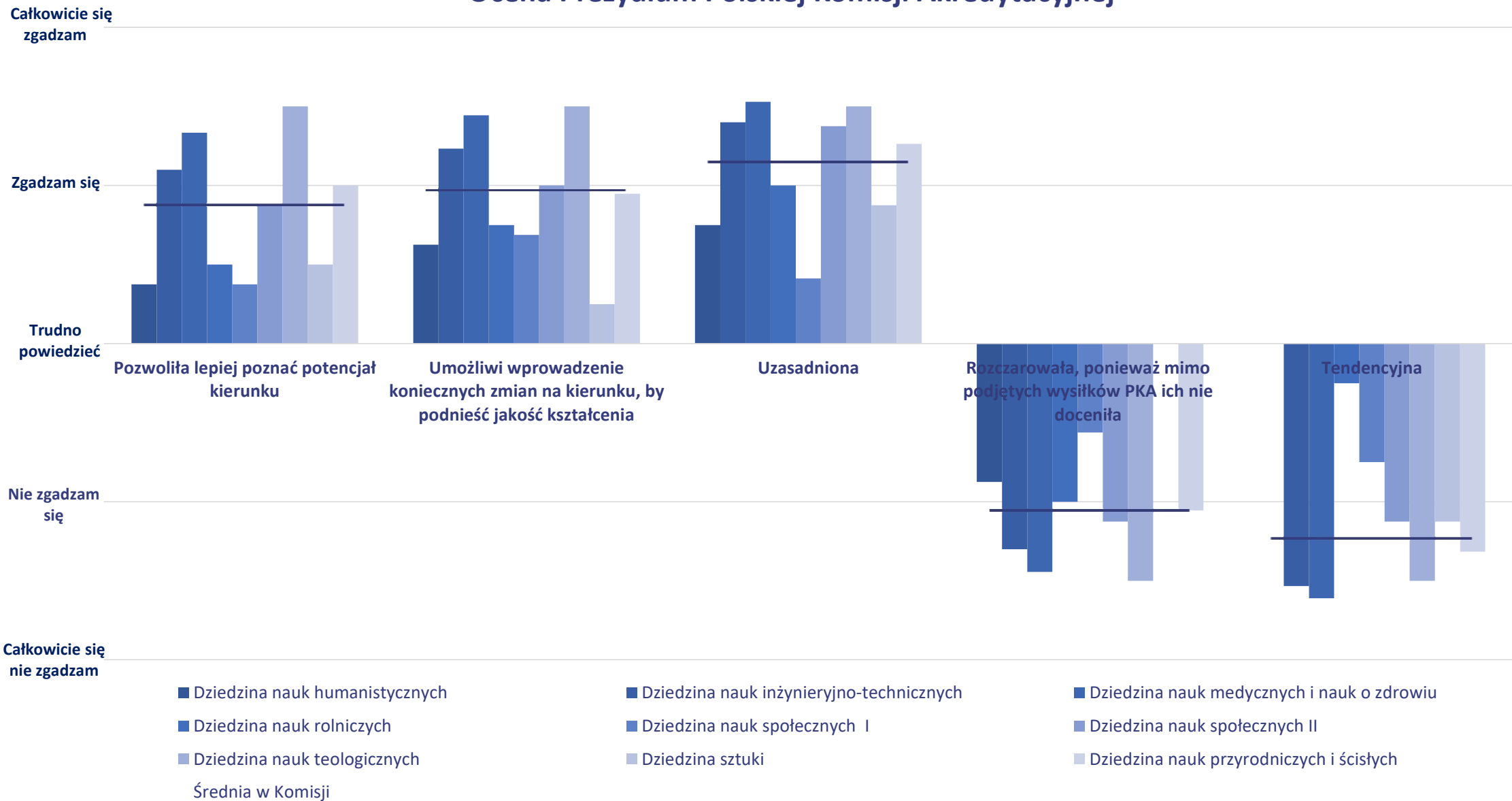
Cechy raport wizytacji

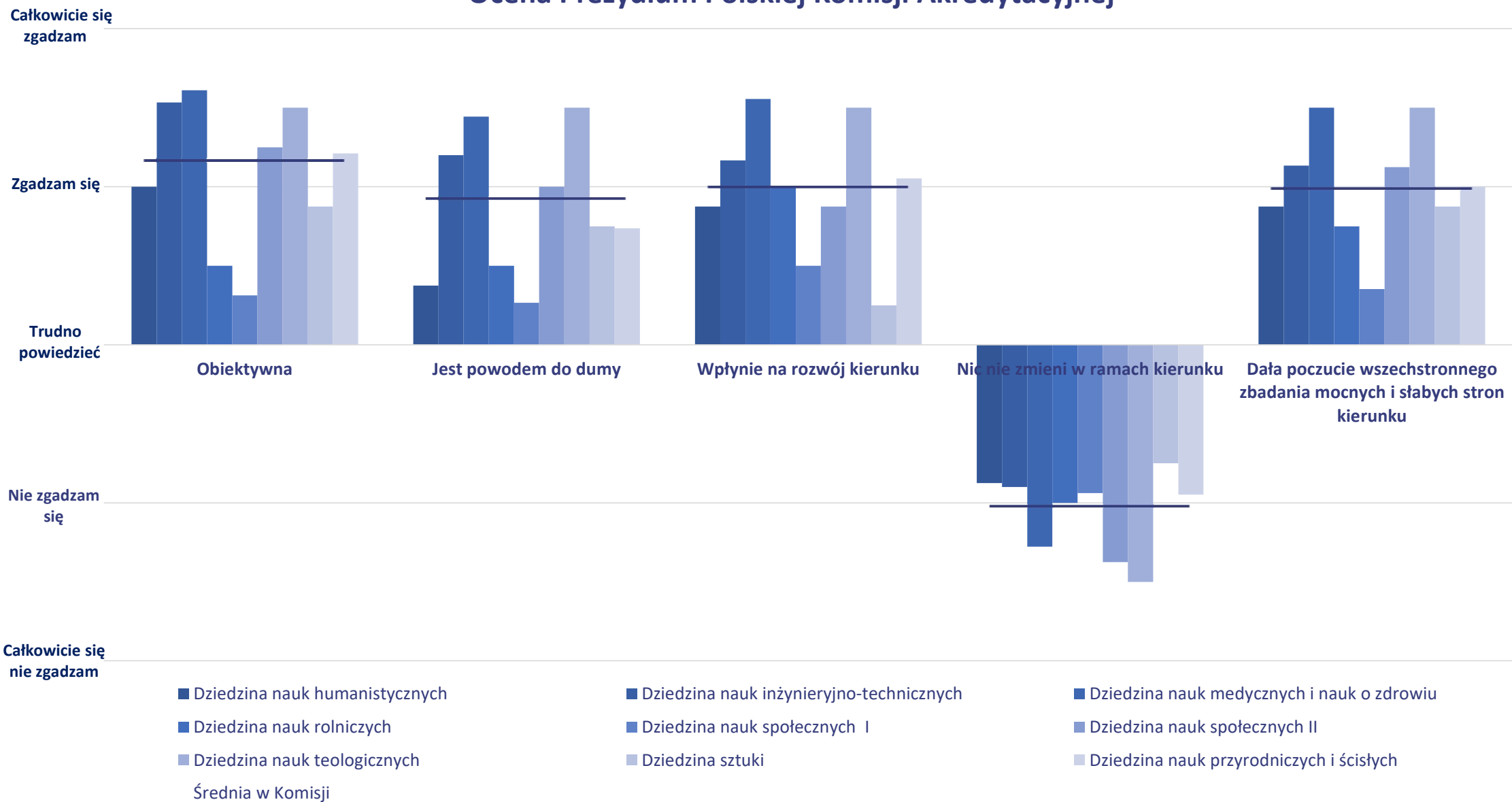
Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

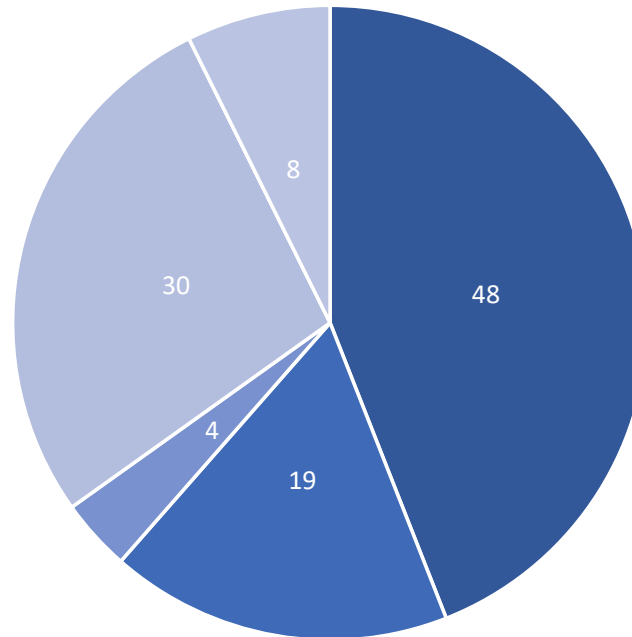
Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

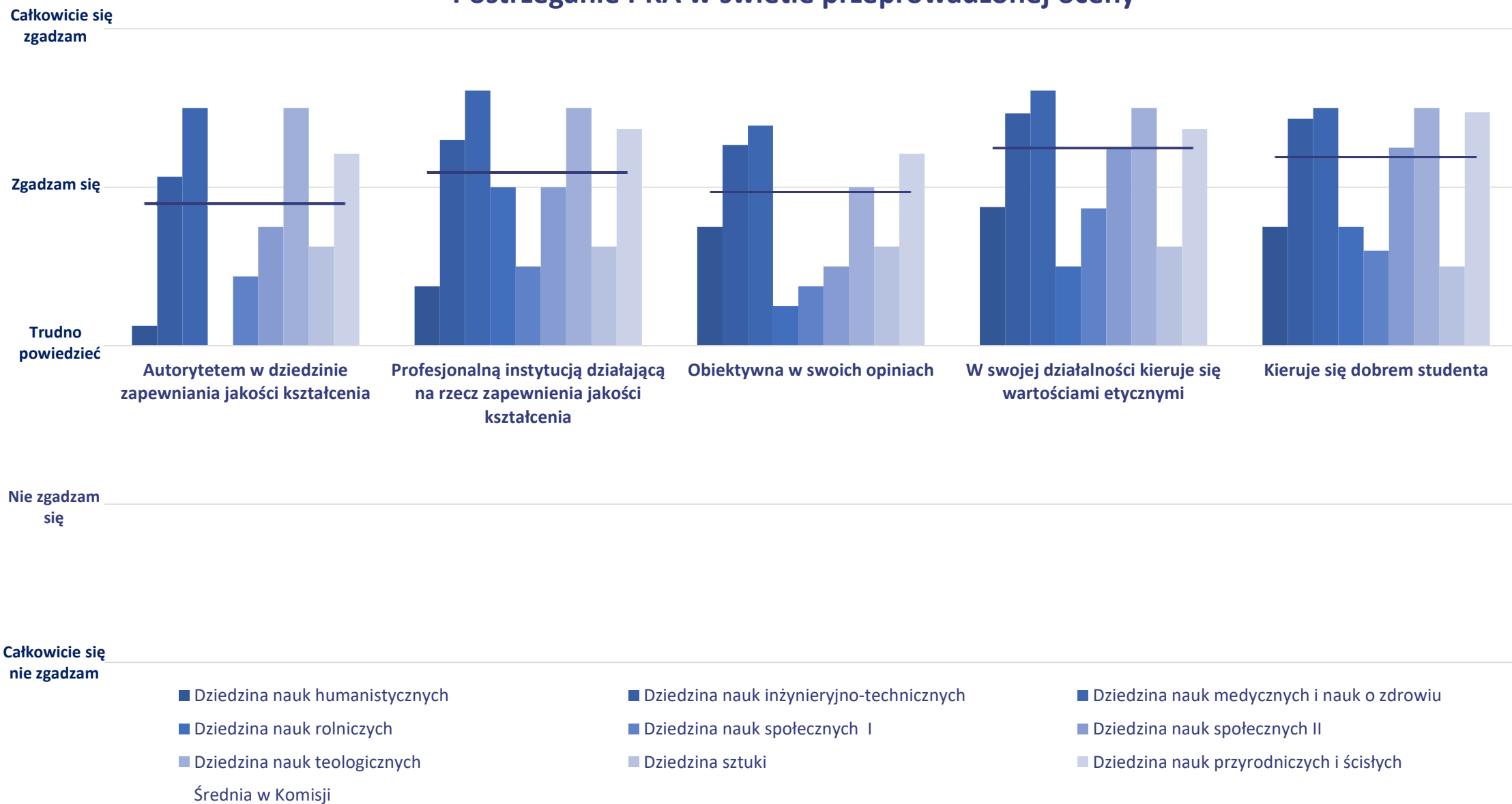

Czy w ramach obowiązującej procedury przedstawiliście Państwo stanowisko wobec raportu przygotowanego przez zespół oceniający?

- Tak, przedstawiliśmy nasze ogólne stanowisko, ale był to bardziej list grzecznościowy, gdyż zgodzaliśmy się z tezami zawartymi w raporcie z wizytacji
- Tak, przedstawiliśmy obszerną i szczegółową odpowiedź, w której częściowo nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego, a w innych kryteriach przedstawialiśmy działania podjęte przez uczelnię
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia do raportu z wizytacji, gdyż nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia dotyczące szczegółowych działań podjętych przez uczelnię w celu zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium
- Nie, nie przedstawialiśmy naszego stanowiska wobec raportu

Postrzeganie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Ankieta dla członków zespołów oceniających

157 WYPEŁNIONE ANKIETY (ŁĄCZNIE)

24 PRZEWODNICZĄCYCH ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

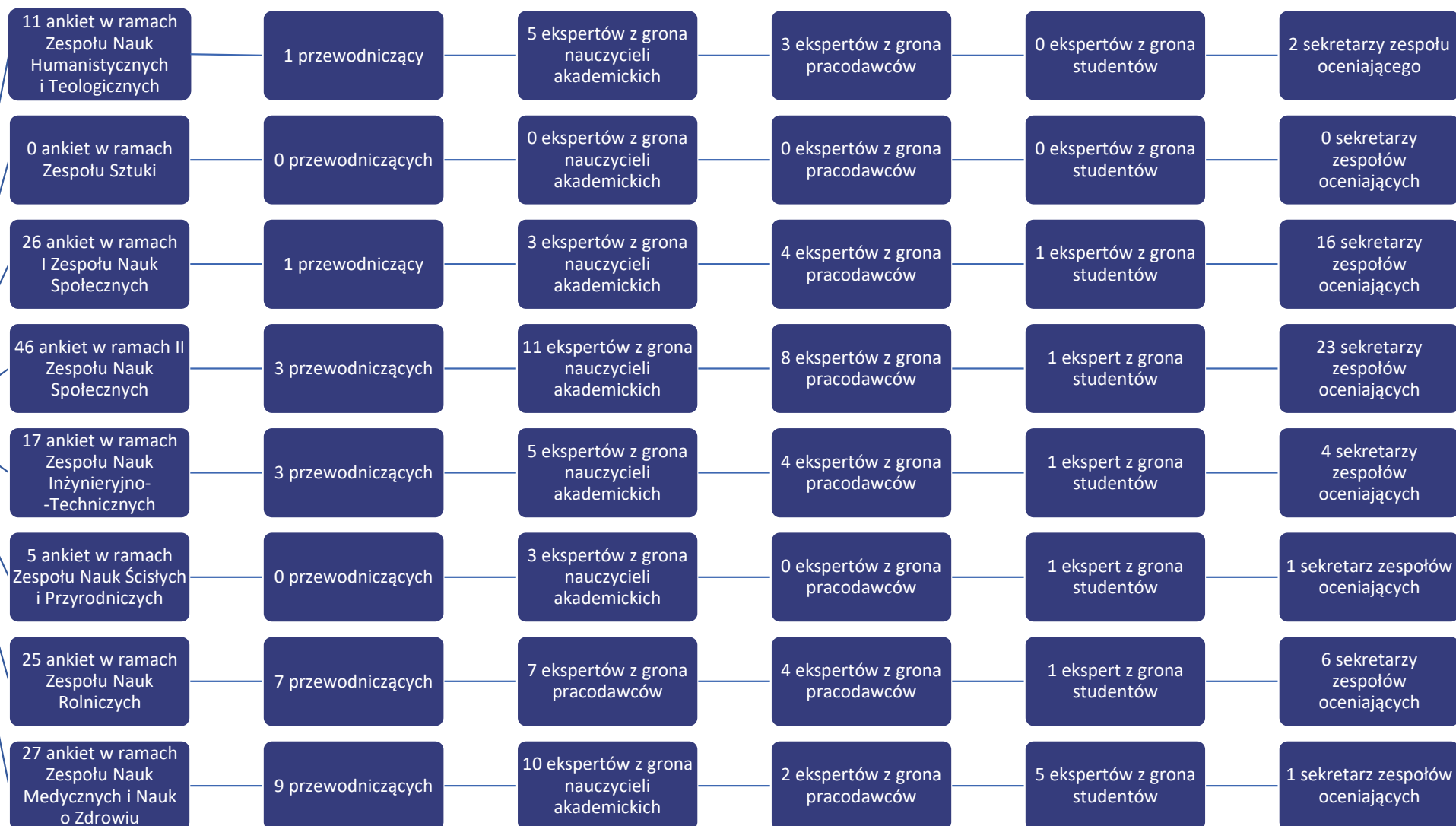
45 EKSPERTÓW Z GRONA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

25 EKSPERTÓW Z GRONA PRACODAWCÓW

10 EKSPERTÓW Z GRONA STUDENTÓW

53 SEKRETARZY ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

157 ankiet w ramach całej Komisji

Pierwszy blok pytań odnosił się do raportu samooceny złożonego przez uczelnię i załączników do niego. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący zespołów oceniających oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Drugi blok pytań dotyczył możliwości oceny poszczególnych kryteriów oraz napisania raportu wstępnego. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący zespołów oceniających oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

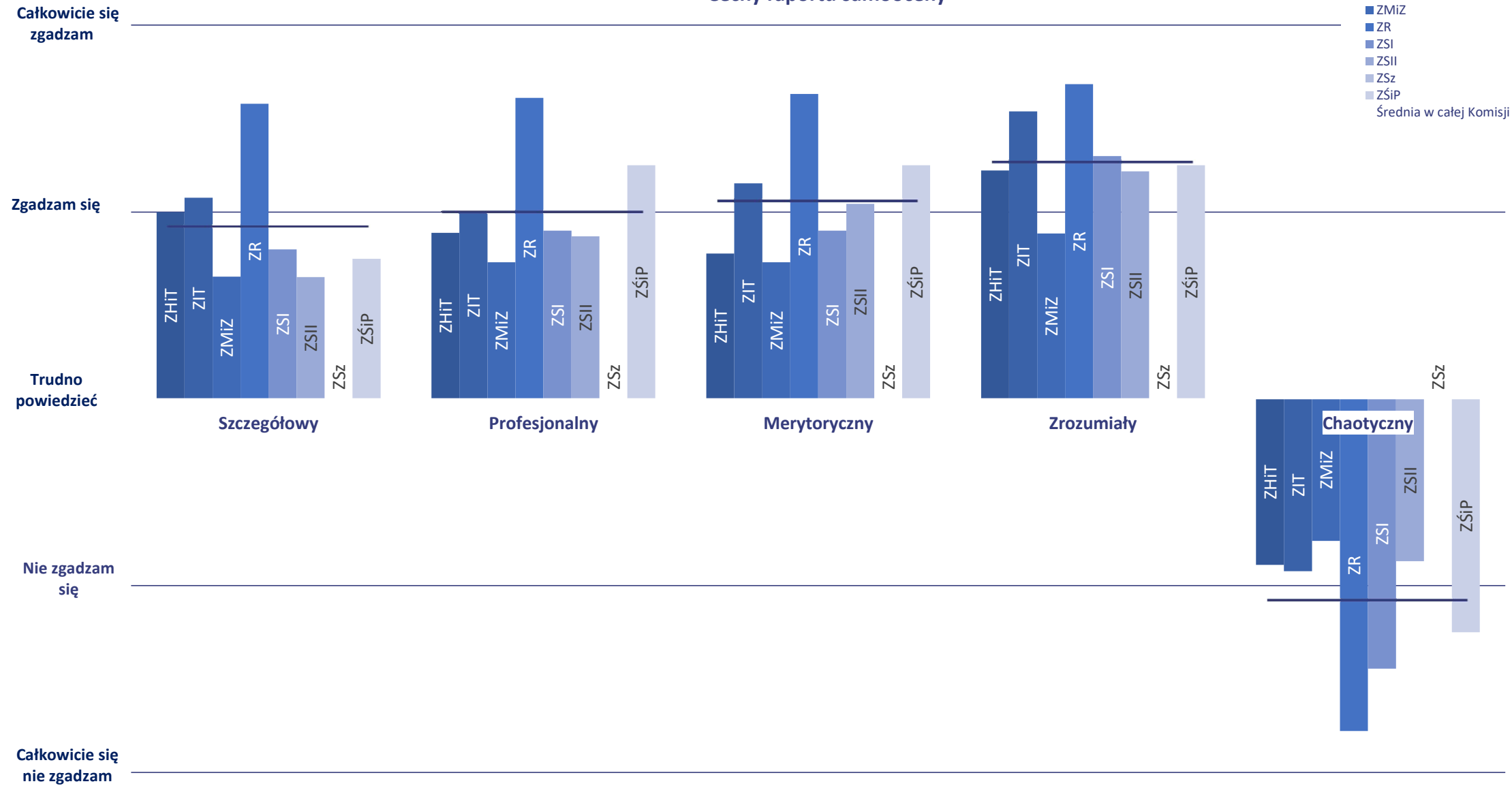

Trzeci blok pytań dotyczył liczby próśb, które sformułowali eksperci do uczelni w ramach poszczególnych kryteriów oceny programowej. Na pytania z tego bloku odpowiadali sekretarze zespołów oceniających.

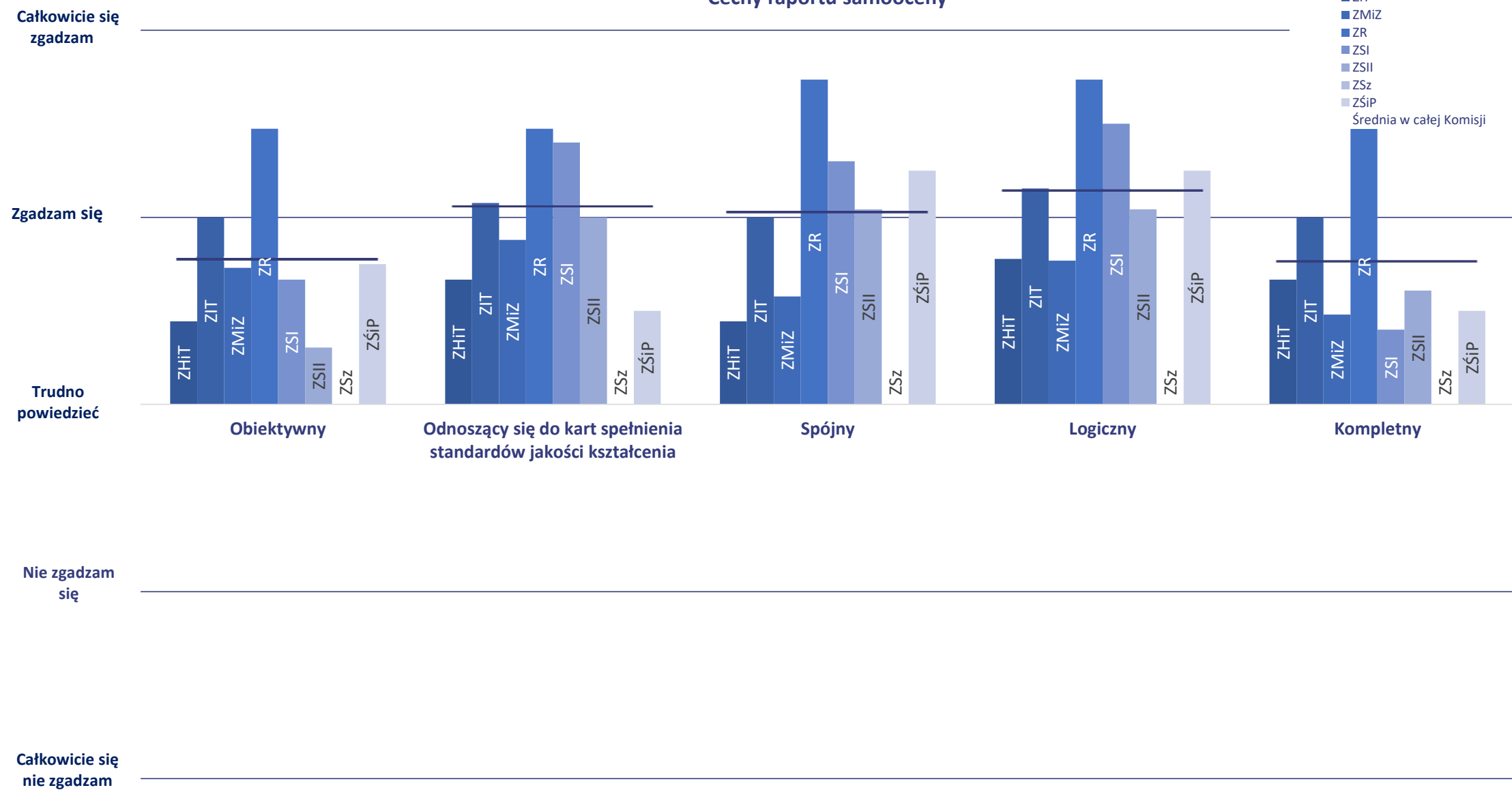
Cechy raportu samooceny

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Cechy raportu samooceny

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Ocena załączników do raportu samooceny

- ZHIT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Całkowicie się zgadzam

Zgadzam się

Trudno powiedzieć

Nie zgadzam się

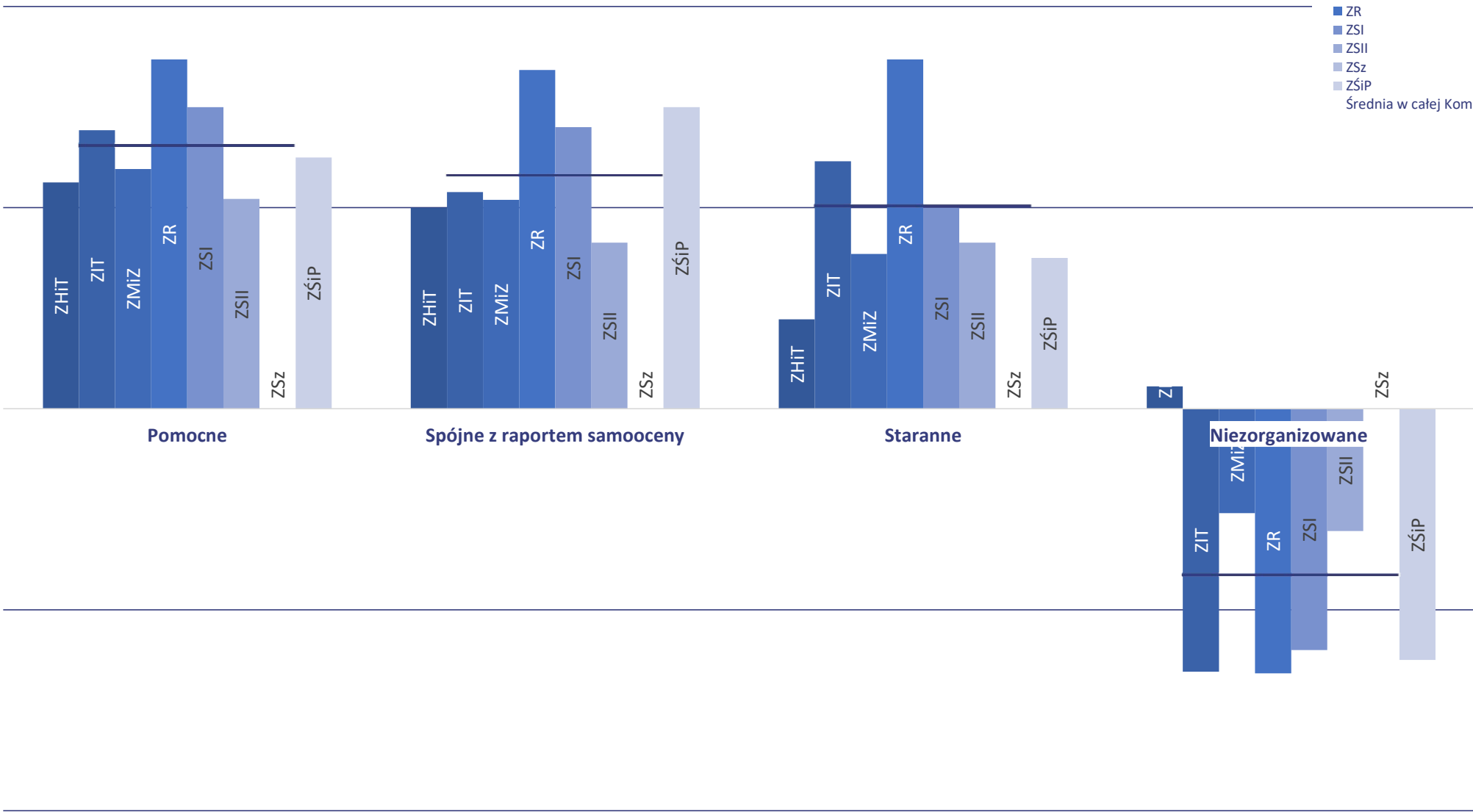
Całkowicie się nie zgadzam

Pomocne

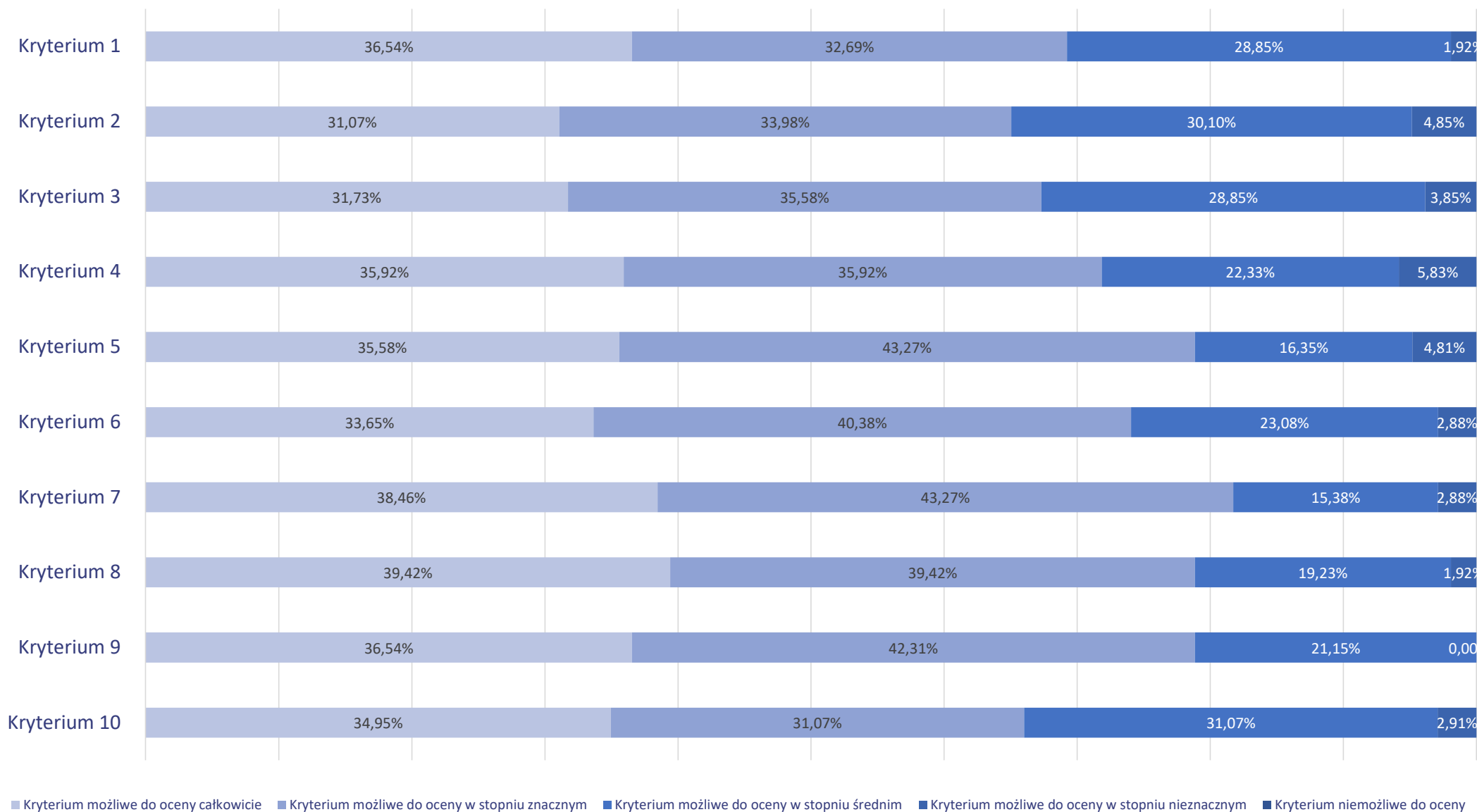
Spójne z raportem samooceny

Staranne

Niezorganizowane

Możliwość oceny poszczególnych kryteriów oraz napisania raportu wstępnego po zapoznaniu się z raportem samooceny oraz załącznikami

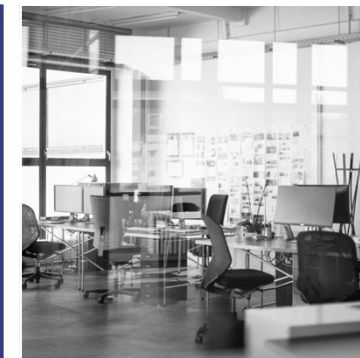

Dodatkowe pytania najczęściej formułowano w stosunku do **kryterium 2**, odnoszącego się do Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się. W 40% przypadków w stosunku do tego kryterium sformułowano więcej niż 8 pytań.

Jedynie w 7% przypadków nie sformułowano próśb czy pytań do uczelni.

W 73% zespołów oceniających kryterium 1 (Konstrukcja programu studiów: koncepcje, cele kształcenia i efekty uczenia się) zadało mniej niż 3 pytania. Również w przypadku kryterium 7 (umiędzynarodowienie procesu kształcenia) zespoły zadawały niewiele pytań.

Aż w 67% przypadków zespoły oceniające nie formułowaty próśb i pytań dotyczących **kryterium 9**, odnoszącego się do publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Druga część badania odnosiła się do samej wizytacji. Pierwsza część dotyczyła oceny wizytacji. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

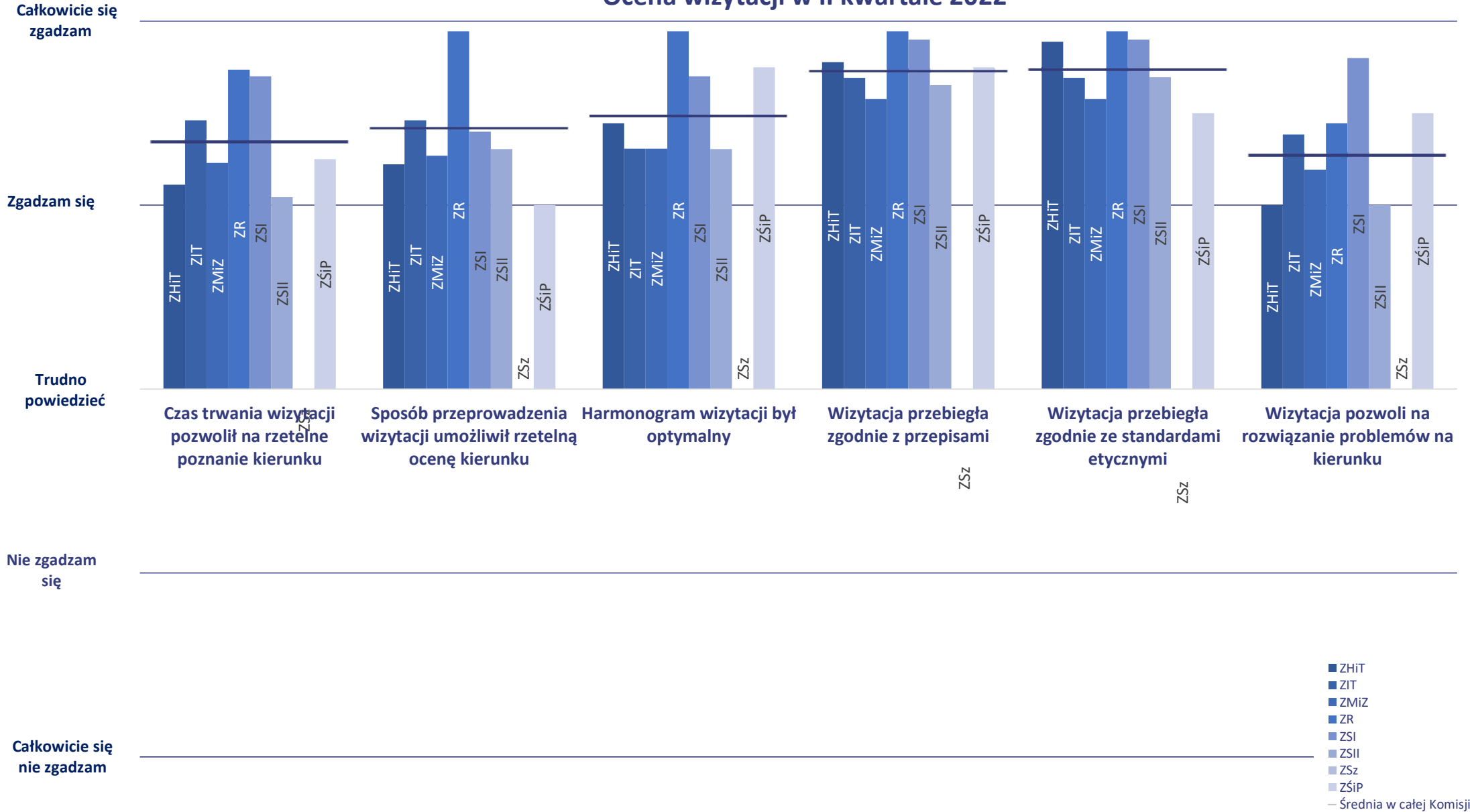
W kolejnym bloku pytań wszyscy członkowie zespołu oceniającego wskazywali cechy wizytacji.

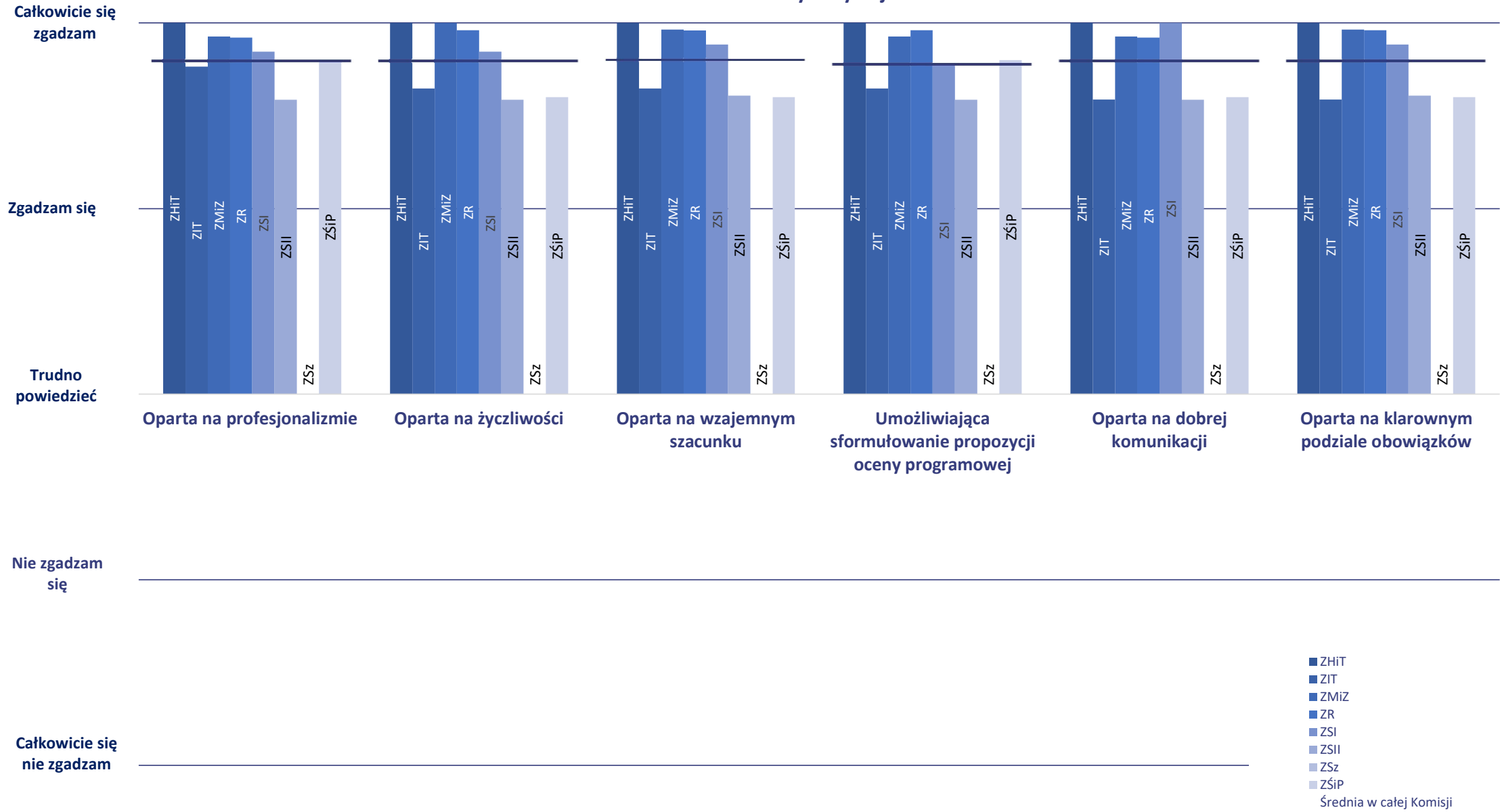
Trzeci blok pytań dotyczył oceny poszczególnych elementów wizytacji. Przewodniczący oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wskazywali czy zgadzają się z danymi cechami mogącymi charakteryzować poszczególne elementy wizytacji.

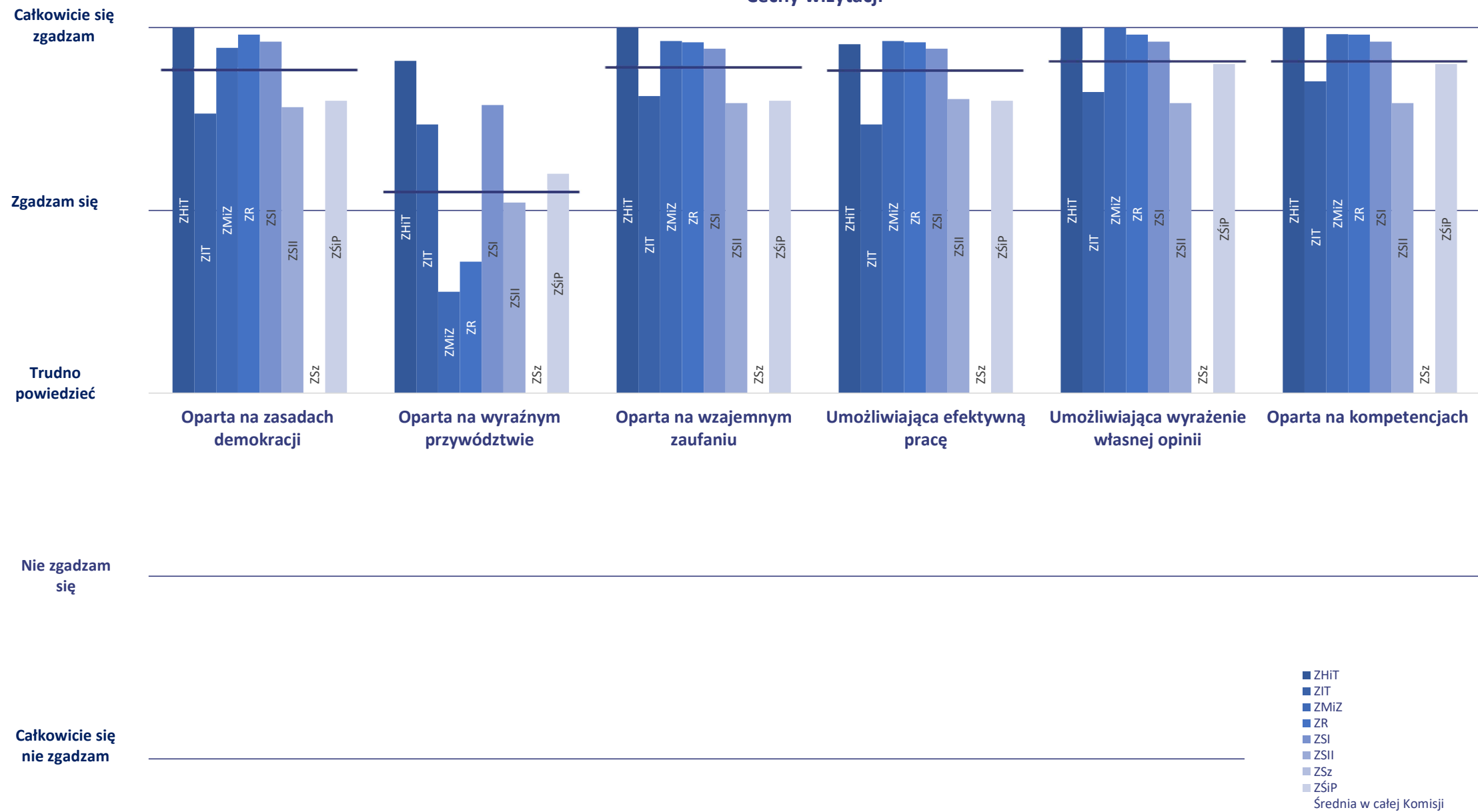
Ocena wizytacji w II kwartale 2022

Cechy wizytacji

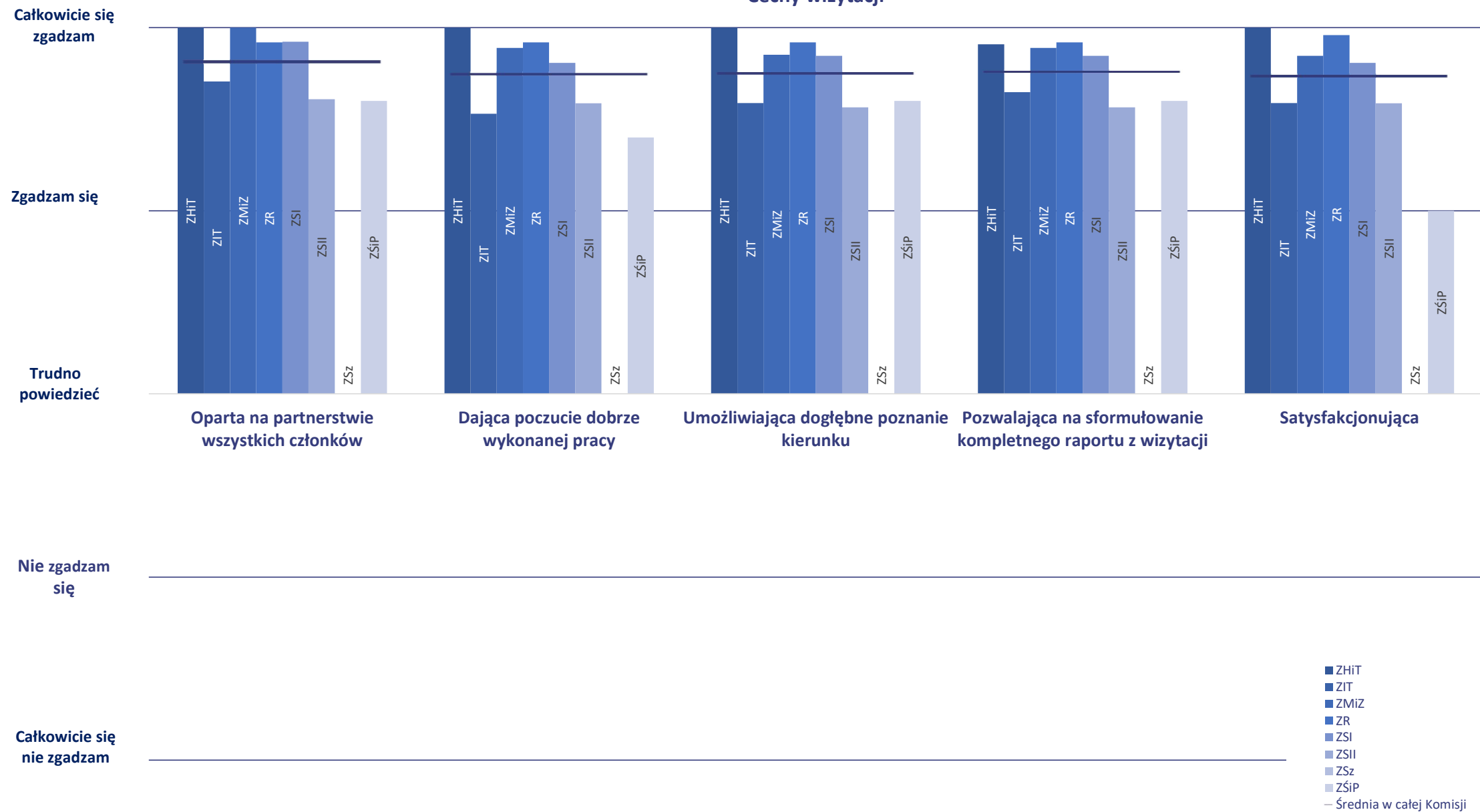

Cechy wizytacji

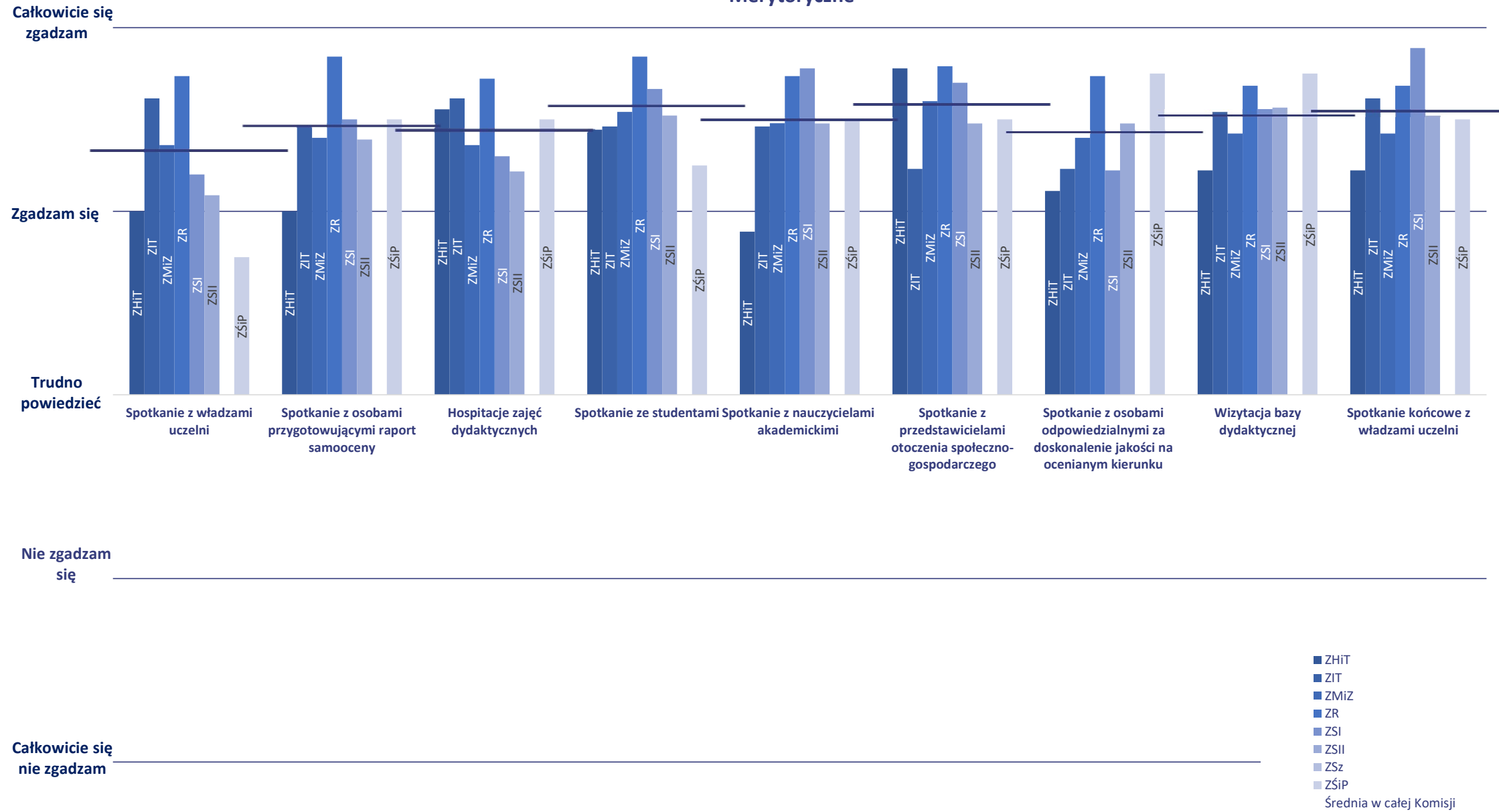

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

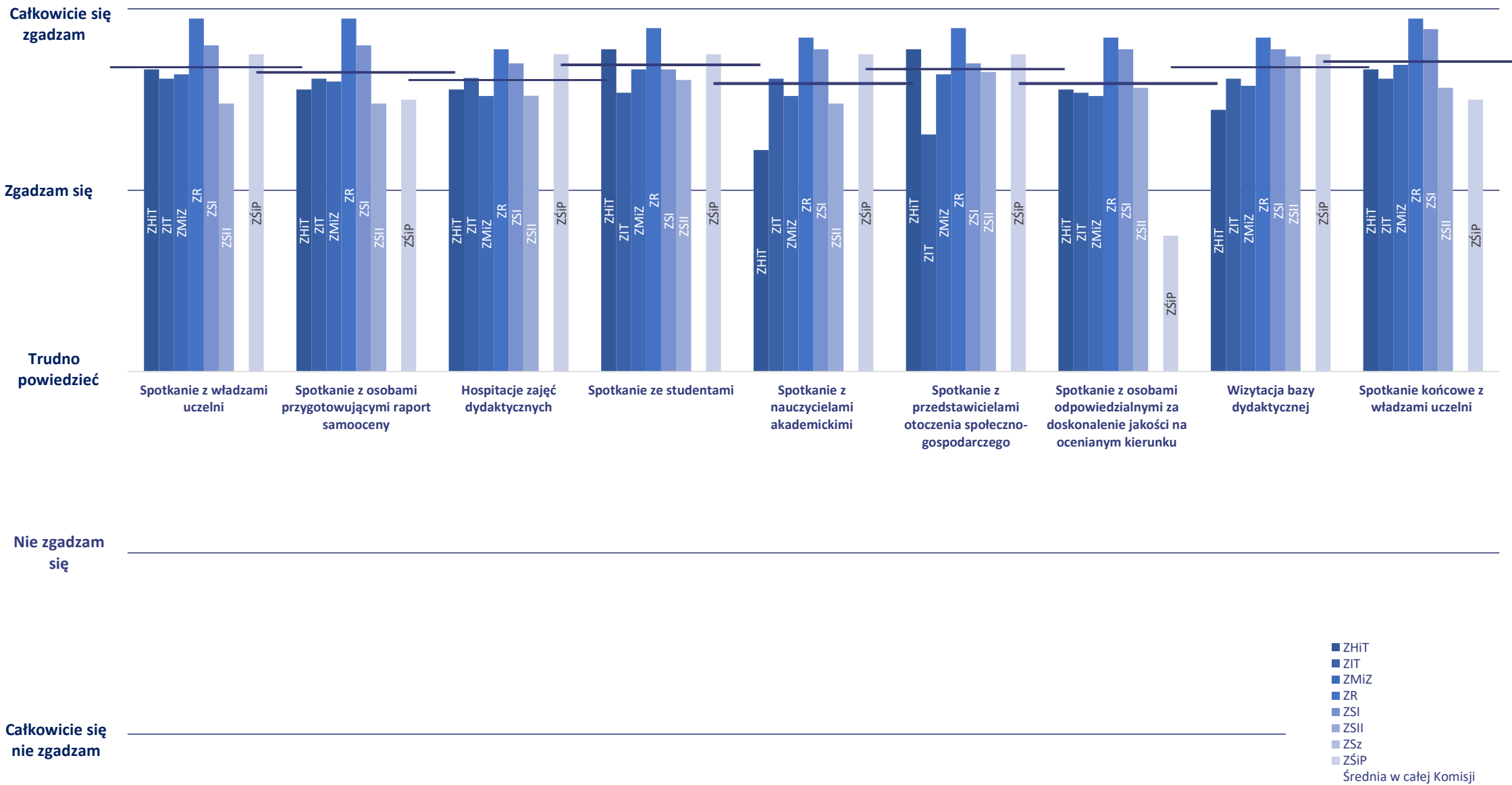
Cechy wizytacji

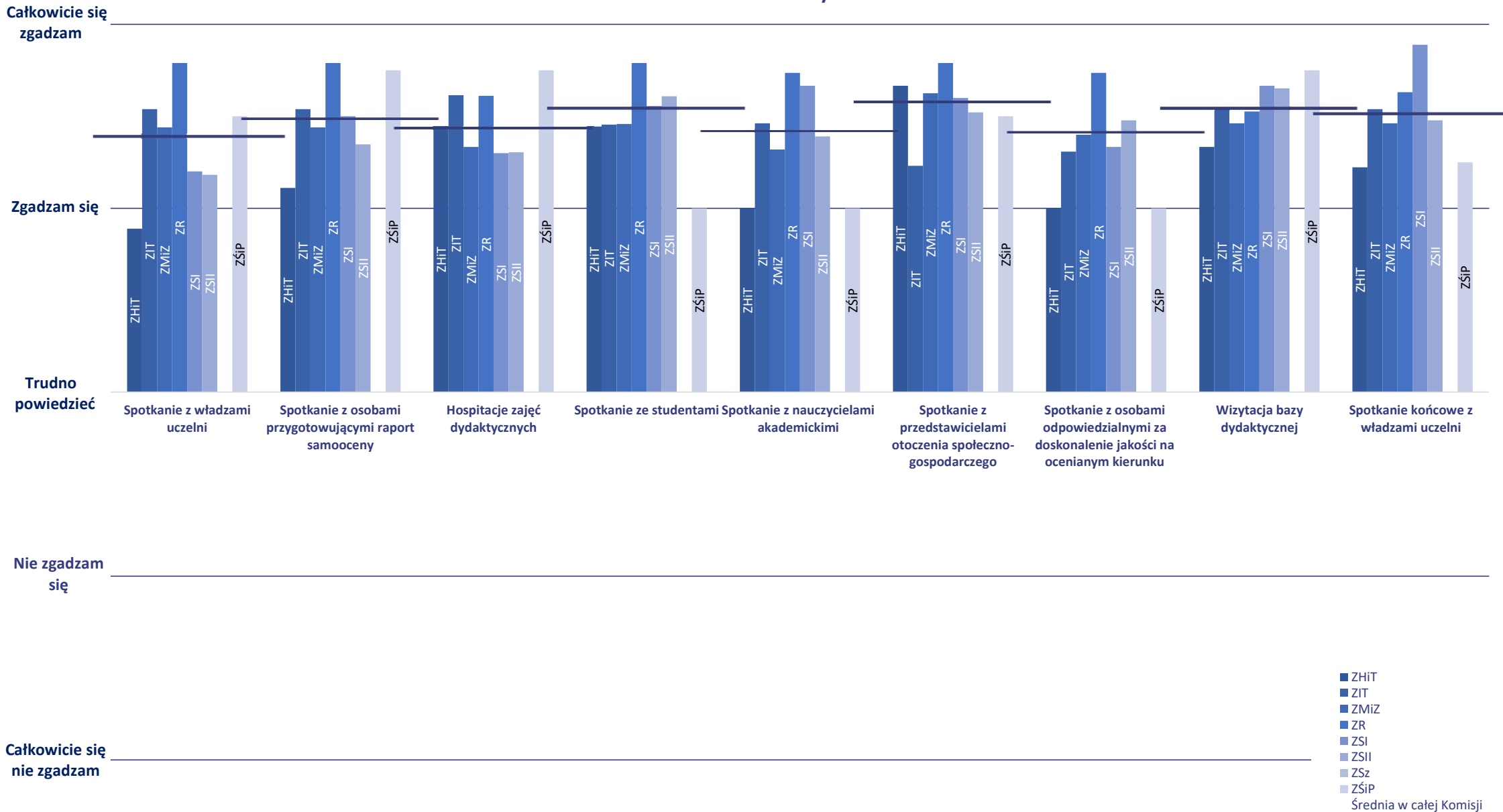
Merytoryczne

Prowadzone w życzliwej atmosferze

Konstruktywne

Pozwalające lepiej poznać oceniany kierunek

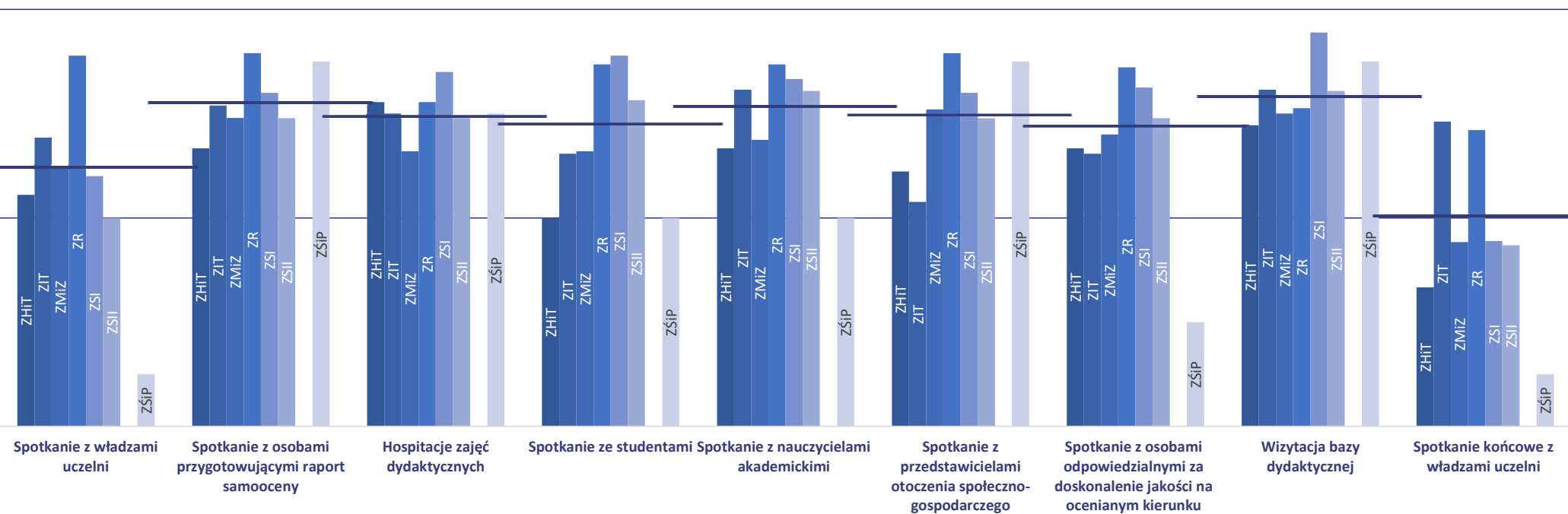
Całkowicie się zgadzam

Zgadzam się

Trudno powiedzieć

Nie zgadzam się

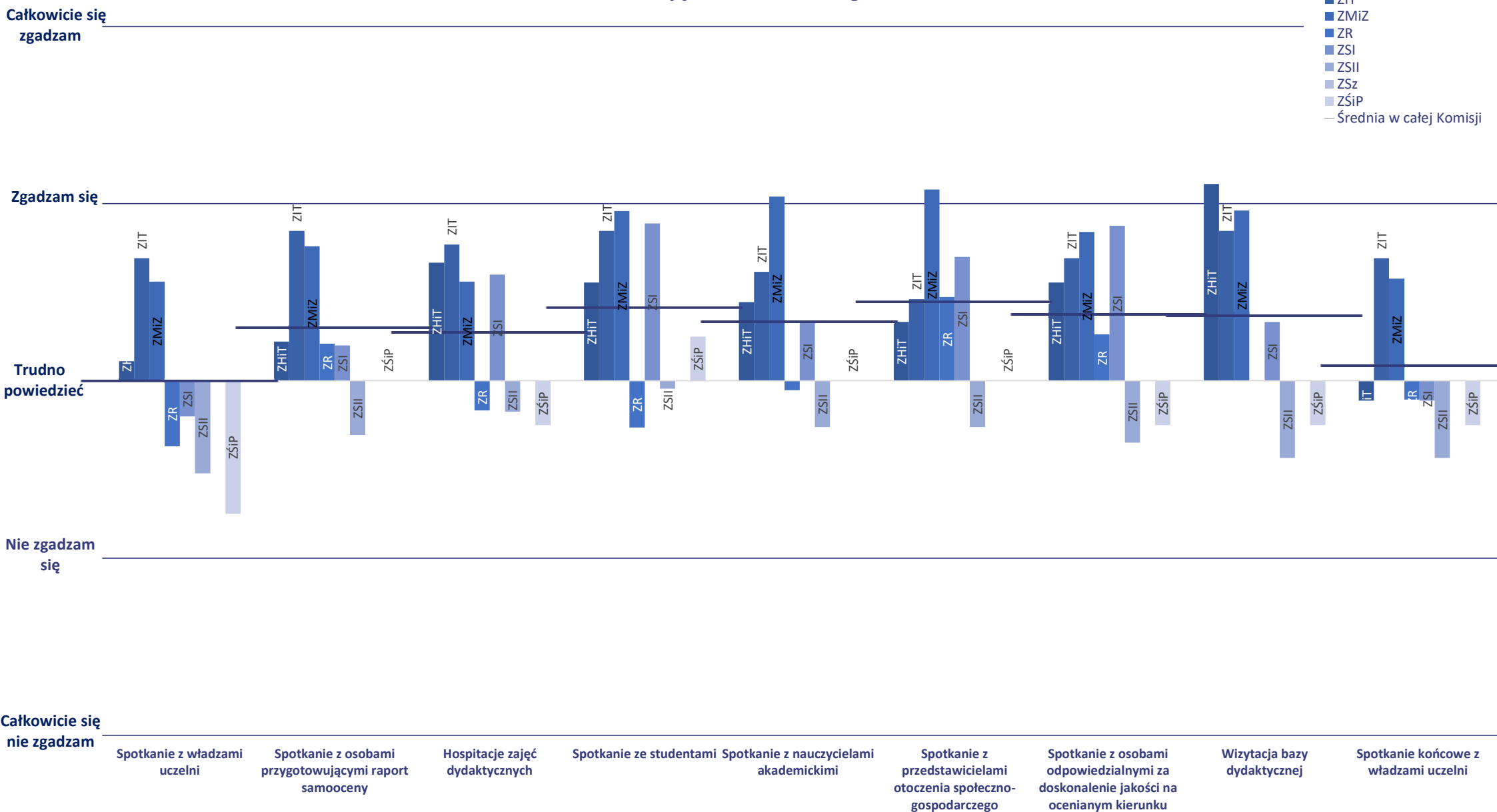
Całkowicie się nie zgadzam

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSż
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Zmieniające obraz ocenianego kierunku

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Zadowolające

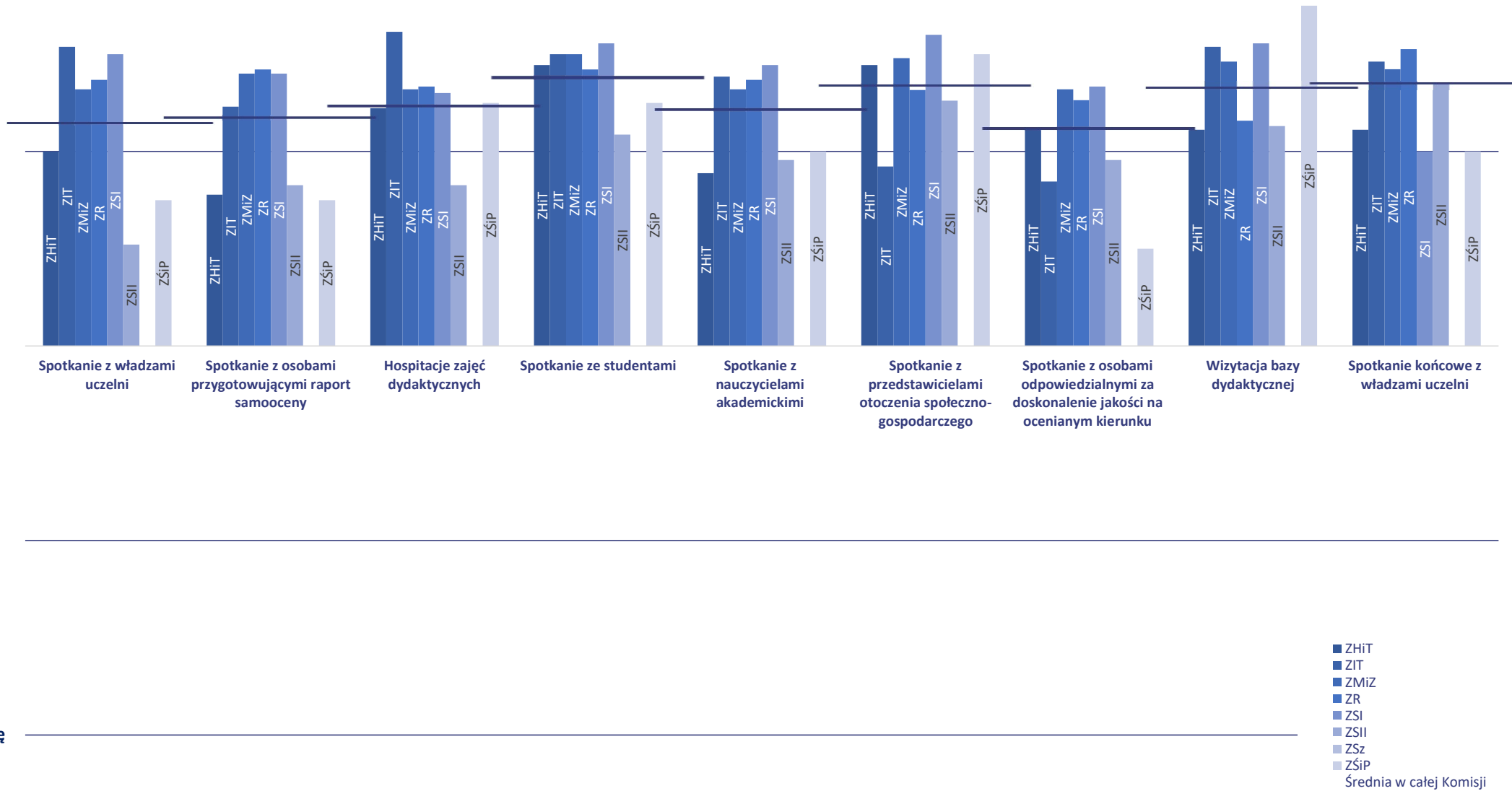
Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Profesjonalnie przygotowane

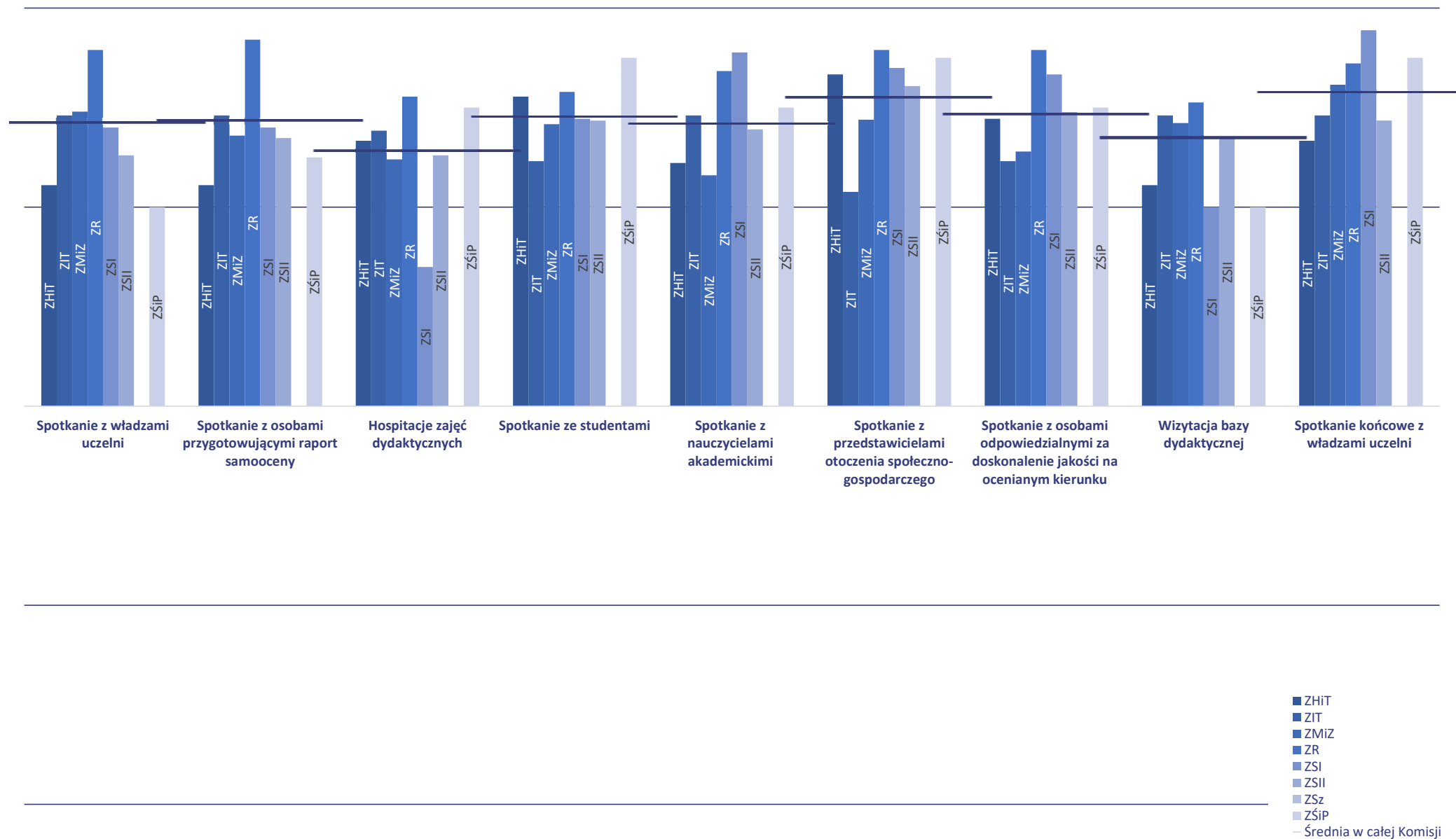
Całkowicie się zgadzam

Zgadzam się

Trudno powiedzieć

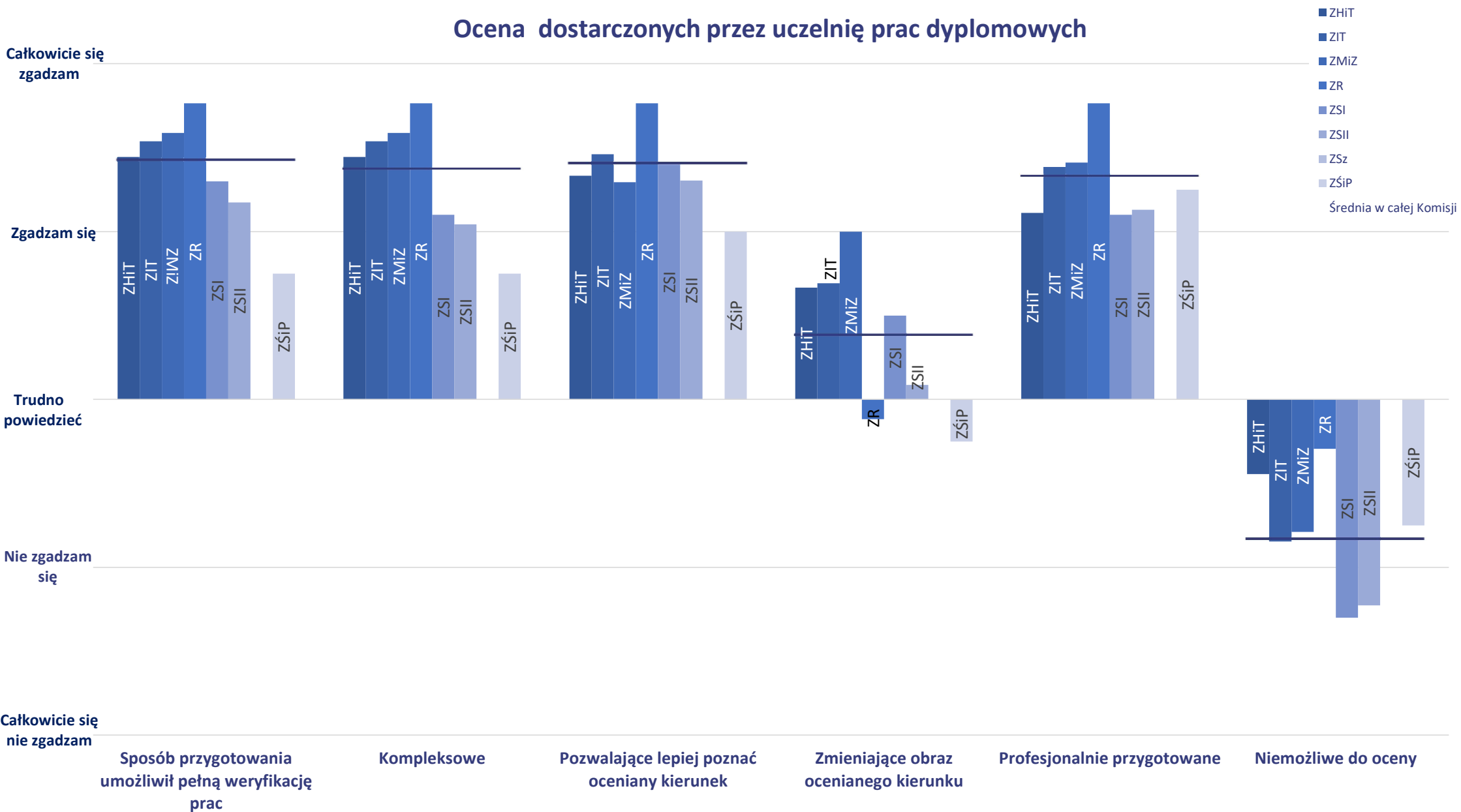
Nie zgadzam się

Całkowicie się nie zgadzam

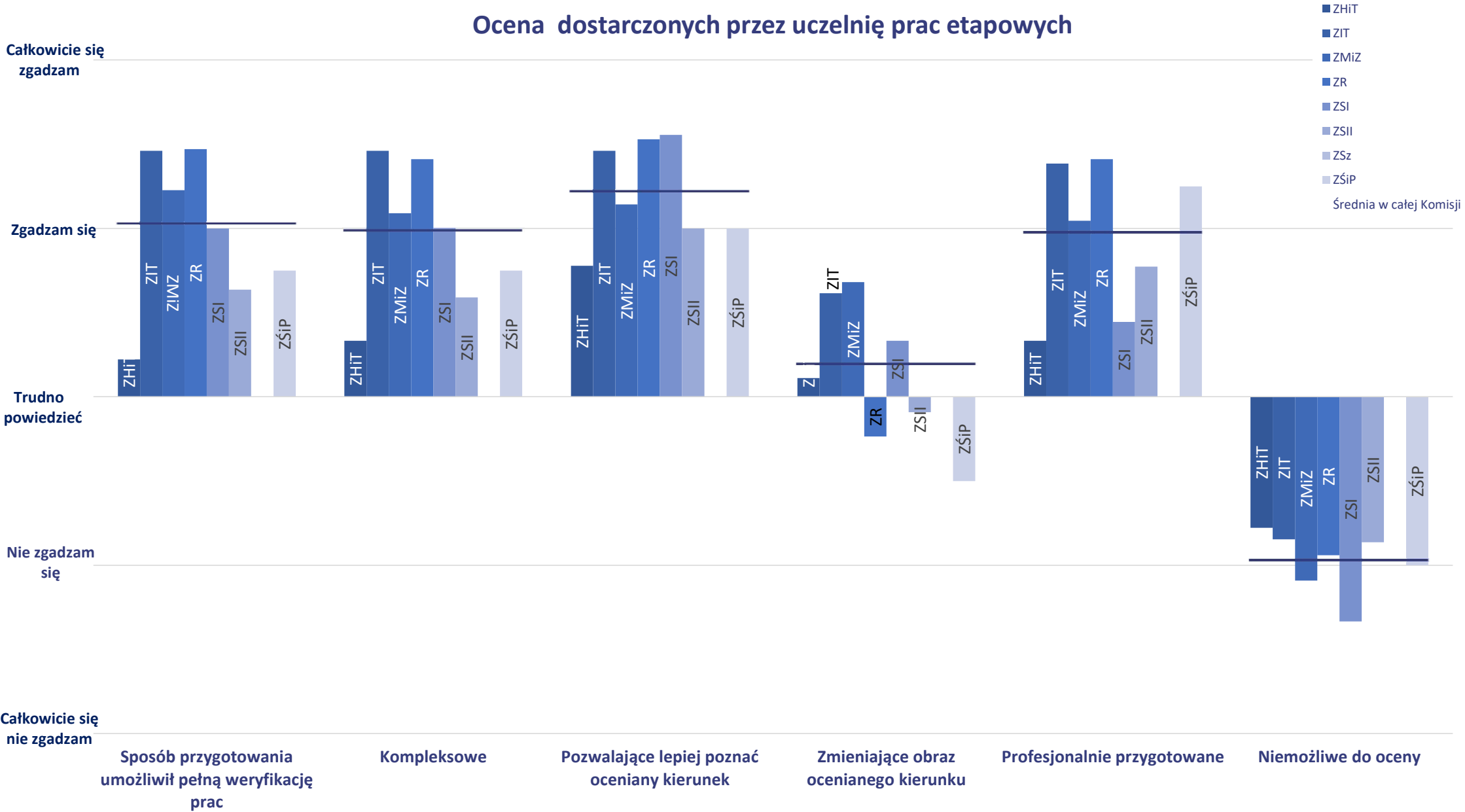

- ZHIT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

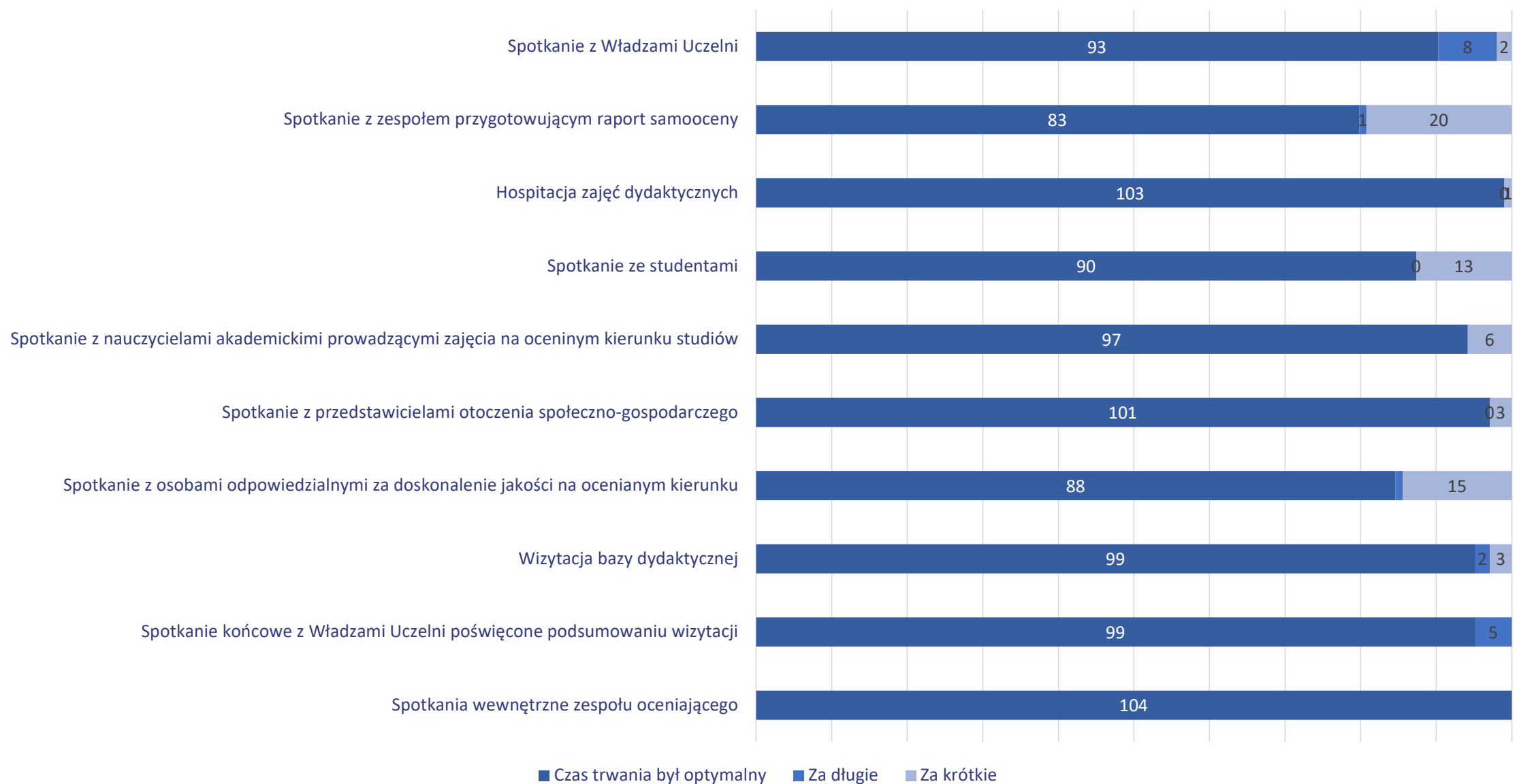
Ocena dostarczonych przez uczelnię prac dyplomowych

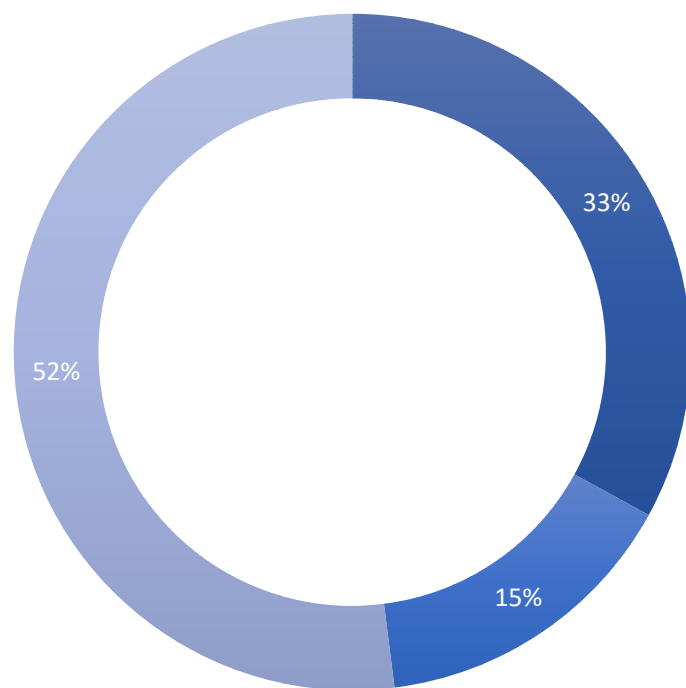
Ocena dostarczonych przez uczelnię prac etapowych

Ocena czasu spotkań w czasie wizytacji

Czy po wizytacji zmienili Państwo opinię o jakości kształcenia na ocenianym kierunku?

- Tak, mam lepszą opinię o jakości kształcenia na kierunku
- Tak, mam gorszą opinię o jakości kształcenia na kierunku
- Nie, moja opinia nie uległa zmianie

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mam lepszą opinię o jakości kształcenia na kierunku” najczęściej dotyczyły tego, że zespoły oceniające uzyskały odpowiedzi na wątpliwości, które powstały w czasie lektury raportu samooceny. Uczelnie pokazywały również innowacyjne rozwiązania związane z jakością kształcenia, lub od ostatniej wizytacji dokonały niezbędnych korekt.

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mam gorszą opinię o jakości kształcenia na kierunku” najczęściej dotyczyły tego, że zespoły oceniające odczytały raport samooceny jako deklaracyjny, nie poparty żadnymi dowodami. Na obraz kierunku wpłynęły również niesatysfakcjonujące spotkania w czasie wizytacji oraz ocena hospitacji, prac etapowych lub dyplomowych.

Trzecia część badania dotyczyła:

- dobrych praktyk zidentyfikowanych przez zespoły oceniające
- rekomendacji mających na celu doskonalenie jakości kształcenia
- identyfikacji utrwalonych trudności wskazanych przez zespoły oceniające.

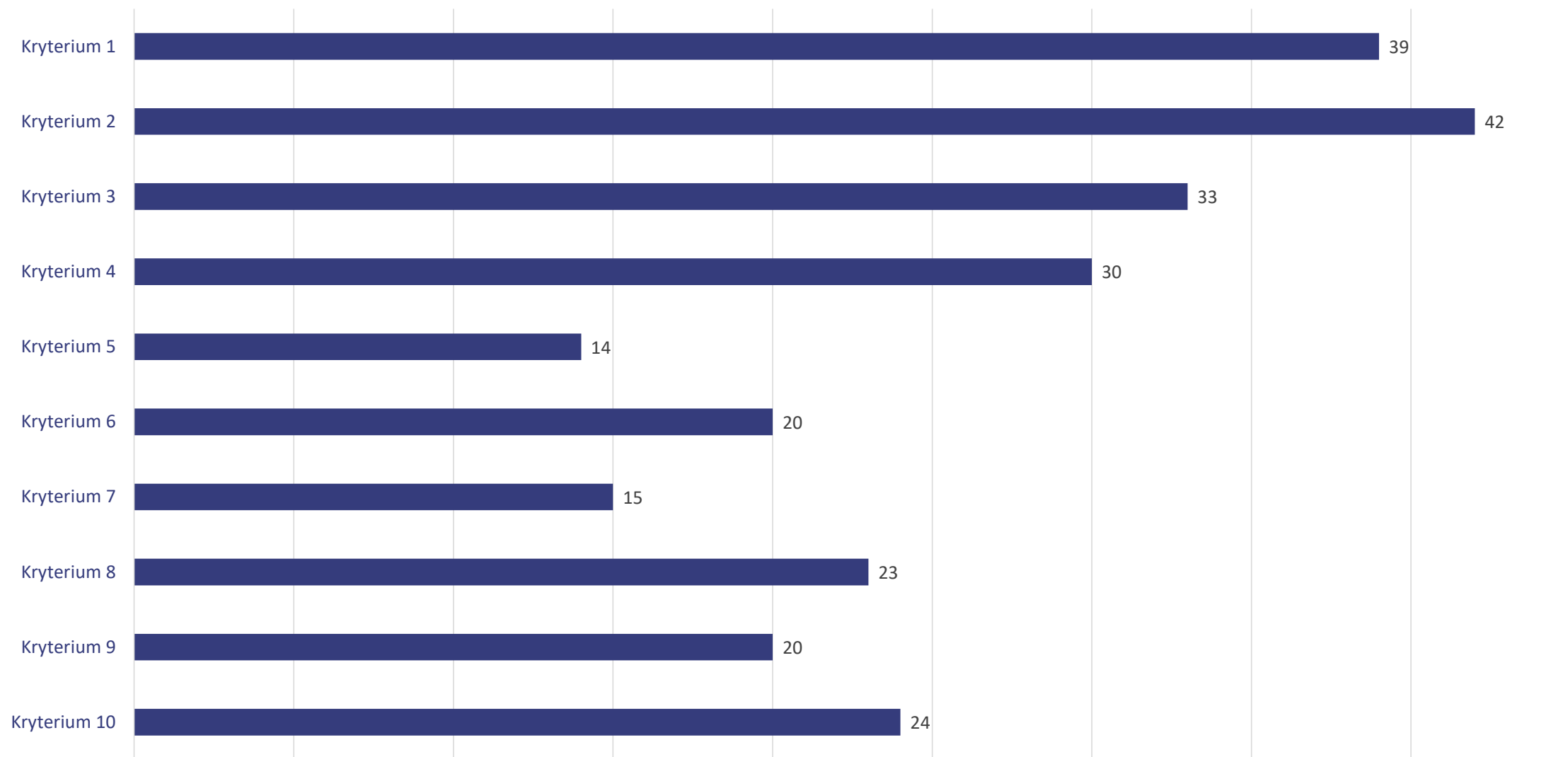
Zespoły oceniające zidentyfikowały dobre praktyki w 5 uczelniach.

Najczęściej identyfikacja dobrych praktyk dotyczyła kryterium 4.

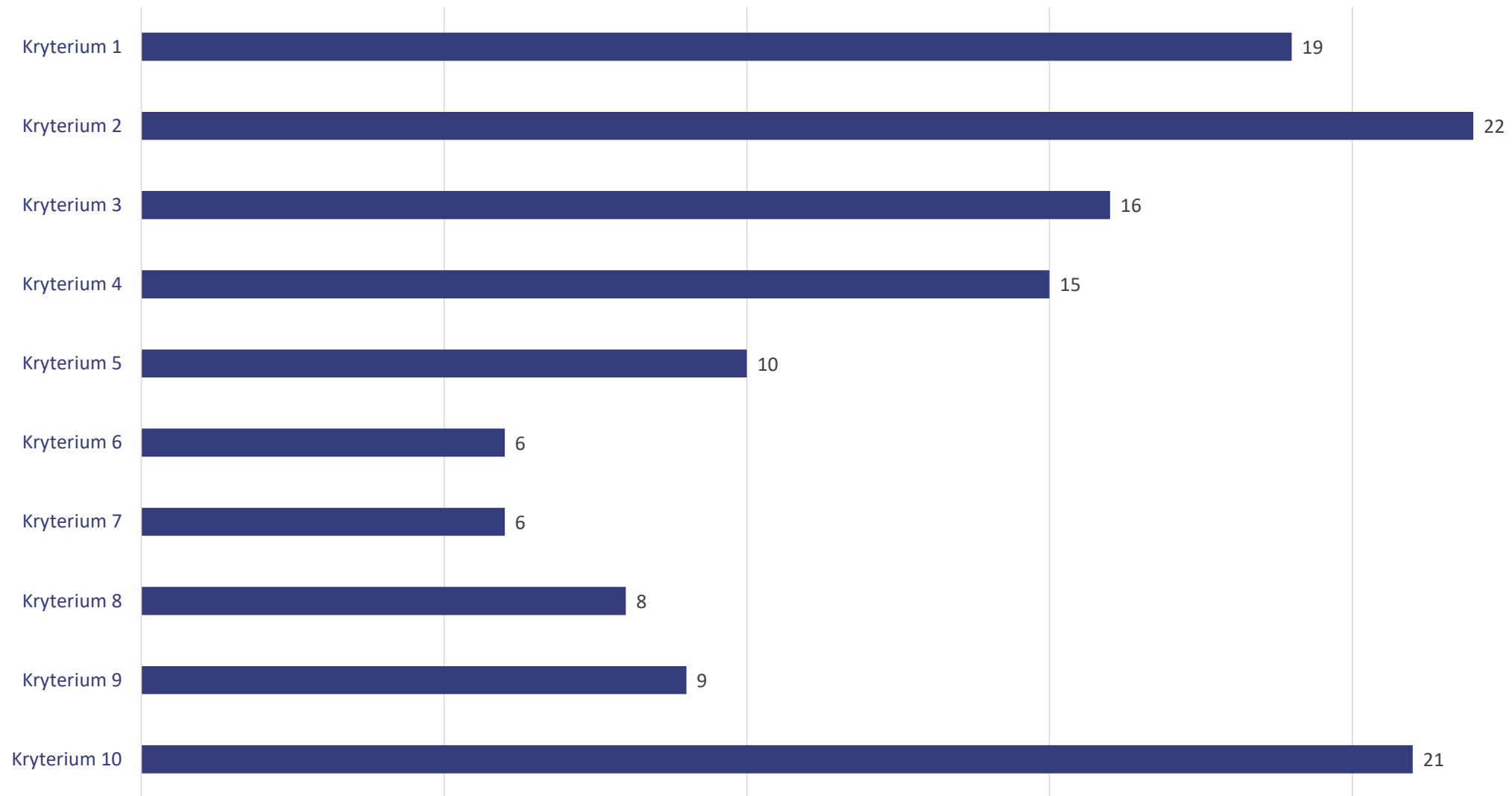

W ramach kryterium 3, 8 oraz 9 nie zidentyfikowano dobrych praktyk.

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano rekomendacje

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano zalecenia

W 6 uczelniach przynajmniej jedno kryterium uznano za niespełnione.

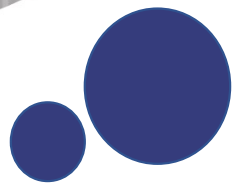
Najczęściej za niespełnione uznawano kryterium 2 oraz 3.

Najrzadziej za niespełnione uznawano kryterium 6 oraz 8.

Proponowane tematy szkoleń:

1. Ocena studiów prowadzonych w sposób zdalnym
2. Ocena studiów, na których obowiązują standardy kształcenia
3. Szkolenia warsztatowe z zakresu przygotowywania raportu z wizytacji.
4. Formułowanie zaleceń i opisywanie dobrych praktyk.
5. Katalog dokumentów koniecznych do oceny jakości kształcenia.
6. Szkolenia z zakresu kompetencji miękkich
7. Szkolenia z zakresu projektowania systemów jakości w szkolnictwie wyższym

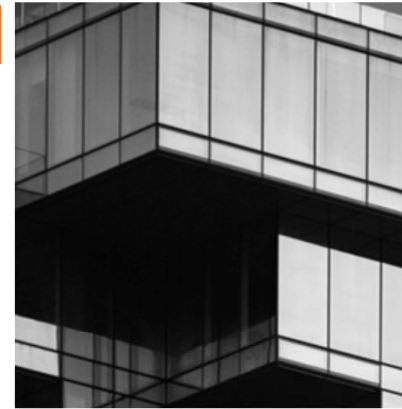
Opinie/sugestie uczestników badania po stronie uczelni odnoszące się do procedury oceny dotyczyły:

1. Informowania przez PKA nie tylko o niedociągnięciach uczelni, ale również proponowania konkretnych rozwiązań.
2. Niepowoływania na ekspertów dziekanów lub rektorów innych uczelni
3. Ustalenia terminu zgłaszania zapotrzebowania o dodatkowe materiały
4. Zlikwidowania zespołów oceniających
5. Zlikwidowania obligatoryjności ocen programowych
6. Wydłużenia trwania wizytacji do 3 dni
7. Powrotu przez PKA do przeprowadzania wizytacji w formie stacjonarnej.
8. Wprowadzania wizytacji zdalnych jako standardowej formy przeprowadzania wizytacji.
9. Konieczności prowadzenia zmian w Komisji tak, aby opinie dotyczące rozwiązań stosowanych w uczelni były spójne i porównywalne.
10. Zmniejszenia liczby kryteriów oceny programowej
11. Wydłużenia termin dostarczenia raportu samooceny z 6 tygodni do 10 tygodni
12. Nieprzesyłania prośby o stworzenie raportu samooceny w okresie wakacyjnym.
13. Nieplanowania wizytacji na przedostatni tydzień semestru
14. Konieczności rozszerzenia skali ocen, tak by jedno niespełnione kryterium nie oznaczało oceny negatywnej
15. Ustalenia, że przewodniczącym zespołu musi być osoba, która reprezentuje dyscyplinę, do której przyporządkowany jest kierunek studiów.
16. Odstąpienia od akredytacji w sytuacji, w której kierunek ma akredytację międzynarodową.
17. Połączenia wizytacji PKA oraz KRASzPiP, tak, by opinie obu organów były spójne, a nie wykluczające się.

Opinie/sugestie uczestników badania po stronie zespołów oceniających odnoszące się do procedury oceny dotyczyły:

1. Wprowadzenia minimalnego czasu pomiędzy dostarczeniem przez uczelnie raportu samooceny a możliwą wizytacją
2. Wprowadzenia systemowych rozwiązań zmuszających uczelnie do przedstawiania zespołowi oceniającemu prawdziwych informacji
3. Powrotu przez PKA do przeprowadzania wizytacji w formie stacjonarnej.
4. Wydłużenia czasu na spotkanie poświęcone wewnętrznemu systemowi jakości kształcenia
5. Wydłużenia wizytacji do 3 dni, w którym 1 dzień poświęcony byłby na hospitację, ocenę prac dyplomowych i etapowych, a także zapoznanie się z dokumentacją kierunku
6. Wprowadzenia zasady, w której pierwsza ocena danego kierunku musi odbywać się stacjonarnie.
7. Wprowadzenia w ramach obligatoryjnych załączników, jakie musi dostarczać uczelnia wraz z raportem samooceny dokumentację dotyczącą praktyk zawodowych
8. Wprowadzenia rozwiązań, które umożliwiłyby temu samemu ekspertowi ocenę tego samego kierunku wielokrotnie.
9. Przeanalizowania recenzji z raportów z wizytacji, tak by wyeliminować niespójności interpretacyjne, a także ograniczyć „dymki” o dyskusyjnym charakterze.
10. Wprowadzenia spotkania z osobami odpowiedzialnymi za realizację praktyk zawodowych.
11. Podwyższenia stawek dla tzw. ekspertów merytorycznych oraz zróżnicowanie wynagrodzeń poszczególnych członków ZO.

Wnioski i rekomendacje z badań

Responsywność prowadzonych badań umożliwia wyciągnięcie wniosków dotyczącej ewaluacji procedury oceny programowej. Szczególnie podkreślić należy rosnącą liczbę uczestników badania po stronie uczelni. Jednak w przypadku uczestników z grupy zespołów oceniających z zauważalny jest spadek udziału liczby respondentów we wszystkich badanych grupach względem badania przeprowadzonego w I kwartale 2023 oraz poprzednich kwartałach. Dlatego nie możliwym jest wyciągnięcie wniosków w niektórych zespołach PKA działających w ramach dziedzin nauki/sztuki. Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa w badaniach.

Wyniki badań w II kwartale 2023 roku wskazują na potrzebę przeprowadzania szkoleń wśród uczelni z zasad przygotowywania raportów samooceny oraz dostarczania niezbędnych załączników. W szczególności zwrócono uwagę na niedostatki w przypadku załączników przedstawianych przez uczelnie. Z drugiej strony wielu respondentów wskazywało, że czas na przygotowanie raportu, lub konieczność przygotowania go w okresie wakacyjnym mogła wpłynąć na jakość przekazywanych materiałów. Dlatego rekomenduje się stałe monitorowanie ankiet oraz odpowiedzi respondentów dotyczących czasu potrzebnego na opracowanie raportów oraz satysfakcji zespołów oceniających względem otrzymanych od uczelni materiałów.

W świetle przeprowadzonych badań należy wskazać, że Polska Komisja Akredytacyjnej wypełnia swoją misję i strategię, której celem jest dobro społeczne i budowanie kultury jakości kształcenia. Jednak należy zwrócić uwagę, iż wielu respondentów postrzega ocenę programową prowadzoną przez PKA jako proces kontrolny mający na celu ustalenie błędów uczelni (w szczególności skoncentrowany na sprawdzaniu wskaźników ilościowych), a jako proces mający na celu doskonalenie jakości kształcenia, czy też realne rozwiązanie problemów na ocenianym kierunku. Przez co respondenci nie uważają oceny pozytywnej oceny PKA za powód do dumy, czy też obiektywny czynnik wpływający na motywację pracowników ocenianej jednostki.

Na sukces procesu oceny w największym stopniu wpływają: nastawienie uczestników do procesu oceny, sposób kierowania pracą zespołu oceniającego przez jego przewodniczącego, zaangażowanie uczestników, a także rozumienie przez nich celu procesu i oceny. Wielu respondentów podkreśla znaczenie dialogu i rozmowy dla procesu oceny. Dlatego mimo, iż w ujęciu całościowym wyniki są zadawalające, prowadząc politykę szkoleniową rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń z zakresu rozwoju kompetencji miękkich. Ponadto rekomenduje się, by przewodniczący zespołów oceniających moderowali spotkania w ramach wizytacji, tak, aby przedstawiciele uczelni mogli w sposób wyczerpujący odnieść się do pytań ekspertów.

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – II kwartał roku 2023

